

Čipkárské ZVESTI

ŠTVRTROČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE BRUSNO
ROČNÍK XIII. / 1. ČÍSLO / FEBRUÁR 2022

Vážení občania,

prežívame prvé dni nového roka 2022 a preto mi dovoľte, aby som sa nakrátko obzrel späť. Koniec roka sa už tradične spája s bilanciou prežitého – toho, čo sa nám podarilo, čo mohlo byť lepšie, čo by sme najradšej zo svojho života vymazali alebo aspoň vrátili späť, na čo by sme reagovali v istých situáciách iným spôsobom, čo by sme riešili inak. S vierou, nádejou, láskou, pokorou, ale aj s ponaučením z toho, čo sa nám podarilo a čo mohlo byť lepšie, pozerajme do ďalšieho roka.

Nebudem tu detailne rozpisovať to, čo sa nám podarilo, nájdete to zhrnuté na ďalších stránkach tohto čísla Čipkárskych zvestí spolu s fotografiami. Rád by som poznamenal, že to zďaleka nie sú všetky projekty, ktoré sa nám podarilo zrealizovať alebo na ktorých ešte stále pracujeme. Sú veci, na ktorých samospráva pracuje a dnes ich ešte nevidieť. O pár mesiacov či rokov však vzíde to, čo dnes zasadíme. Podrobnejšie informácie aj o týchto zámeroch si budete môcť nájsť vo všetkých číslach Čipkárskych zvestí v rubrike „Obecné zastupiteľstvo informuje“.

Rok 2021 bol vo všetkých smeroch veľmi náročný a my, samosprávy, sme popri zabezpečovaní chodu obce a jej problémoch opäť museli riešiť aj neutíchajúcu covidovú pandemickú situáciu, počas ktorej usmerňovania častokrát prichádzali na poslednú chvíľu. Pandemická situácia nám nedovolila



uskutočniť a zrealizovať plánované kultúrne, spoločenské a športové podujatia, až na niektoré výnimky, pri ktorých to aktuálne opatrenia dovoľovali.

Ako starosta veľmi citlivo vnímam rozdelenie spoločnosti, aké tu podľa mňa ešte od nežnej revolúcie nebolo. Bolo by dobré, keby sme sa sami prestali deliť a keby sme dokázali rešpektovať názor a rozhodnutie každého človeka. Každý sme predsa originál, niet rovnakého človeka na tejto zemi, ani jednovaječné dvojčiky nie sú vždy povahovo rovnaké. Nenechajme sa kvôli rôznym názorom rozdeľovať a rozoštvávať v rodinách, na pracoviskách, v školách, na uliciach, v kostoloch.

Preto by som vás chcel poprosiť, aby sme boli voči sebe tolerantní a úctiví, aby sme si dokázali navzájom pomôcť, aby sme nešetrili úsmevom a rozdávali okolo seba oveľa viac lásky a radosti.

Úprimne si želim, aby sme sa vyhýbali kritizovaniu, najmä ak sme sami zatiaľ ešte nič konkrétne pre našu obec nespravili. Skúsme radšej prechádzať od slov k činom. Snažme sa, prosím, nazerať na konkrétne udalosti, konkrétne situácie aj očami toho druhého. Nech zloba, nenávisť a pomstychtivosť nemajú medzi nami miesta. Nech ich vystriedajú porozumenie, solidarita a spolupatričnosť. Len tak bude môcť byť ten náš nový rok (s)pokojný a bohatý na pozitívne diela, akcie a zážitky.

Jozef Šimeček, starosta obce

Foto Marián Ďuriančík



Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenia z dvadsiateho štvrtého zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného dňa 19. októbra 2021

A/schvaľuje

1. Predbežný súhlas k podpísaniu Zmluvy o budúcej zmluve o odozdani a prevádzkovaní diela „Predĺženie vodovodu Pod Dubinkou“.
2. Predaj pozemku parc. č. C KN 1653/12, zastavané plochy a nádvoria o výmere 888 m² vo vlastníctve obce, LV 1553, k. ú. Brusno, Obec Brusno z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí pre KB SPA s.r.o., Kúpeľná 1/2, 976 62 Brusno, za kúpnu cenu 65,- EURO/m². Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v tom, že ide o pozemok, na ktorom žiadateľ realizuje stavbu, ktorá do budúcnosti prinesie obci príjmy. Kúpnu zmluvu vypracuje Obecný úrad Brusno, náklady na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností uhradí kupujúci. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce od 20. 08. 2021 do 19. 10. 2021.
3. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 4/2021 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školského zariadenia.
4. Zverejnenie zámeru prenajať obecný majetok z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Obecné zastupiteľstvo obce Brusno uznesením č. 13A/2021 zo dňa 19. 10. 2021 schválilo zverejnenie zámeru prenájmu majetku obce pre umiestnenie Z-BOXU na ploche o výmere 1,36 m², parcela C KN č. 1646, zastavané plochy a nádvoria vedené na LV 752 za nájom 5, - EURO/ročne na dobu trvania nájomného vzťahu pre Packeta Slovakia s.r.o., Kopčianska 3338/82A, 851 01 Bratislava, v zmysle § 9a) ods. 9 písm. c) zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v z.n.p z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v tom, že ide o poskytovanie všeobecne prospešných služieb pre občanov obce. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce dňa 19. 10. 2021.
5. Zmenu rozpočtu č. 3/2021 vykonanú rozpočtovým opatrením podľa § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z.z. a to presun prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky nasledovne:

Na strane výdavkov

FK	EK	Zdroj	Názov	Schválený	Zmena	Po úprave
Kapitálové výdavky						
05.2.0	717002	41	Rekonštrukcia a modernizácia ČOV	30 000 €	- 10 000 €	20 000 €
06.2.0	717002	41	Rekonštrukcia oporný múr, Poverenická, šport	45 000 €	+ 10 000 €	55 000 €
SPOLU				75 000 €	0 €	75 000 €

7. Zníženie poplatku za stočné za kalendárny rok 2021, na základe písomnej žiadosti, z dôvodu poruchy na vodovodnom potrubí v januári 2021 pre PaedDr. Janku Balážovú, Oremľaz 417, 976 62 Brusno, priemer za predchádzajúce 3 roky, t. j. 185 m³.
8. Zníženie poplatku za stočné za kalendárny rok 2021, na základe písomnej žiadosti, z dôvodu poruchy na vodovodnom potrubí

pre pani Líviu Jošvaiovú, Konopiská 268/17, 976 62 Brusno, priemer za posledné 3 roky, t. j. 139 m³.

9. Zverejnenie zámeru predat' novovytvorený pozemok parcela C KN č.1636/15, druh pozemku zastavaná plocha o výmere 10 m², katastrálne územie Brusno, ktorý vznikol Geometrickým plánom č. 43894369-29/2021, vyhotoviteľ Ing. Peter Pisarovič, zo dňa 20. 07. 2021 z pôvodnej parcely E KN č. 138/2, druh pozemku zastavaná plocha o výmere 30 m², vedený na LV 1553, k. ú. Brusno, v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb., z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku. Náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu by prevyšovali kúpnu cenu pozemku. Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva aj v tom, že pozemok je oplotený v užívaní žiadateľa, pána Jaroslava Coka s manželkou, bytom Ondrejská 368/3, 976 62 Brusno. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce dňa 20. 10. 2021.

B/neschvaľuje

1. Poskytnutie finančnej dotácie na záujmové vzdelávanie detí do 15 rokov veku s trvalým pobytom na území obce Brusno na školský rok 2021/2022 pre Centrum voľného času ako súčasti Katolíckeho gymnázia Štefana Moyzesa, Hurbanova 9, 974 01 Banská Bystrica.
2. Poskytnutie finančnej dotácie na záujmové vzdelávanie detí do 15 rokov veku s trvalým pobytom na území obce Brusno na školský rok 2021/2022 pre Slovenské misijné hnutie, Skuteckého 4, 974 01 Banská Bystrica.

C/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení Obecného zastupiteľstva v Brusne, prijatých dňa 19. 08. 2021 a dňa 21. 09. 2021.
2. Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 5/2021 – kontroly plnenia opatrení prijatých na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri kontrole č. 7/2020 (kontrolou zákonnosti postupu Základnej školy s materskou školou Brusno pri verejnom obstarávaní zákazky s nízkou hodnotou na predmet zákazky „Detské ihrisko“).
3. Vyhodnotenie prieskumu verejnej mienky a podnety verejnosti k Programu rozvoja obce pre obdobie 2021 – 2028.
4. Návrh stratégie rozvoja obce Brusno do roku 2028 bez pripomienok.
5. Informácie starostu obce:
 - a) Sanácia oporného múru v objekte starej školy v Brusne: dňa 04. 08. 2021 bola zaslaná Výzva na predkladanie ponúk na zákazku „Sanácia oporného múru v objekte starej školy v Brusne“. Najnižšiu ponuku zaslala firma Bielostav, s.r.o., 24 626,71 EUR, termín dokončenia v zmysle zmluvy je do 15. 11. 2021.
 - b) WiFi pre Teba v obci Brusno: firma Slovak Telekom, a.s. vybudovala a dňa 16. 09. 2021 odovzdala do užívania v zmysle Zmluvy o dielo prístupové body na internet v rámci projektu Wifi pre Teba v obci Brusno. Prístupové body sú funkčné, na webovej stránke obce bol zverejnený oznam pre obyvateľov a návštevníkov obce o sprístupnení bezplatného internetového pripojenia.
 - c) Oprava výtlkov a vybudovanie stojiska na kontajnery v obci Brusno: po zrealizovanom verejnom obstarávaní bola podpísaná Zmluva o dielo s firmou CAVATOR, s.r.o. na opravu výtlkov a vybudovanie stojiska na kontajnery v obci Brusno, v celkovej sume 13 226,41 EUR, s termínom ukončenia realizácie do 30. 11. 2021.
 - d) Výmena plynového kotla v objekte Obecného úradu: koncom mesiaca august 2021 bola zrealizovaná výmena kotla v objekte obecného úradu, dodávateľom bol p. Jozef Michalec, cena 4 972,46 EUR. Pôvodné plynové zariadenia (2x kotol + 1x plynový bojler) boli nahradené jedným plynovým zariadením – kondenzačným kotlom s prietokovým ohrevom vody. Zároveň bol ku kondenzačnému kotlu nainštalovaný nový komín.
 - e) Výrub stromov v lokalite Dubinka: dňa 12. 10. 2021 bola zaslaná výzva na predkladanie ponúk na výrub stromov v lokalite Dubinka. Termín predkladania ponúk bol do termínu zastupiteľstva – 19. 10. 2021, do 16:00 hod. Predmetom zákazky je: výrub 47 ks stromov, druh borovica lesná, odvetvenie stromov, výrezy na dĺžku max. 5 m, sortimentácia na palivo, vláknu a na

stolárske reziwo, manipulácia na miesto nakládky. Odhadovaný objem drevnej hmoty je cca 50 m³.

- f) Rekonštrukcia strechy na Dome tradičných remesiel v Brusne: prebiehajú práce na rekonštrukcii strechy. Firma Tec-Trade s. r. o. v stanovenom termíne stihne realizovať výmenu strešného pláštá na základe podpísanej Zmluvy o dielo.
- g) Výmena žlabov a zvodov na objekte Obecného úradu: koncom mesiaca september 2021 bola zrealizovaná výmena časti žlabov a zvodov na objekte obecného úradu. Pôvodný zvodový systém bol priamo napojený na obecnú kanalizáciu a slúžil na odvetranie kanála, čo bolo cítiť aj v objekte obecného úradu. Smrad bol pred časom odstránený vybudovaním nových lapačov strešných splavenín a nového odtokového potrubia so zaústením do vody, čím sa vytvoril sifón z potrubia. Boli doplnené nové žlaby a kolená na vstupe do objektu obecného úradu.
- h) Havarijná situácia na vodnom toku Sopotnica: dňa 08. 09. 2021 bolo zvolané pracovné stretnutie starostom obce Brusno Ing. Jozefom Šimečkom za účelom riešenia vzniknutej havarijnej situácie na potoku Sopotnica. Pracovného stretnutia sa zúčastnili zástupcovia Lesov SR, š.p. OZ Slovenská Ľupča – Ing. Peter Dúbravský (riaditeľ OZ) a Ing. Vlastimil Meniar (referent technickej prípravy výroby, ekológ) a zástupcovia Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. OZ Banská Bystrica Ing. Štefan Kertész (riaditeľ Správy povodia horného Hrona, Zvolen) a Ing. František Šmiga (vedúci úseku vodohospodárskej prevádzky, Zvolen). Z pracovného stretnutia vyplynulo, že vodný tok Sopotnica (4-23-02-2771) je od 01. 01. 2020 v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. OZ Banská Bystrica, Správa povodia horného Hrona Zvolen, ale majetok, tzn. korytová úprava je ešte stále majetkom Lesov SR, š.p., nakoľko majetok ešte nebol delimitovaný. Regulácia vodného toku Sopotnica chýba na viacerých miestach a vodný tok vymyl už aj priestor pod miestnou komunikáciou na ulici Kakatka, kadiaľ prechádzajú inžinierske siete. Bola zaslaná žiadosť na Generálne riaditeľstvo Lesy SR, š.p. so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica o okamžité riešenie havarijnej situácie.
- i) Revitalizácia zelene v obci: spracovaný návrh revitalizácie zelene Ing. Jakubom Akurátnym. Prvotný návrh je spracovaný na námestie a na park pri kaviarni. Jedná sa o realizáciu a doplnenie sortimentálnej skladby o trvalkové a kvitnúce druhy (oživenie parkov).
- j) Znalecké posudky: spracované dva znalecké posudky vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty pozemkov znalcom Ing. Petrom Pocklanom. Pozemky sa nachádzajú na Školskej ulici a na Kúpeľnej ulici.
- k) Vojnový hrob na cintoríne v Brusne: zrealizovaná rekonštrukcia vojnového hrobu maďarského vojaka menom Andras Mados na cintoríne v Brusne. Finančné prostriedky na rekonštrukciu

vojnového hrobu boli získané z Úradu vlády SR v sume 1500,- EUR. Realizátorom prác bola firma MramorLand s.r.o.

- l) Žiadosť do SHP Harmanec o sponzorský dar v podobe hygienických produktov: SHP Harmanec a.s. ako darca a obec Brusno ako obdarovaný prijal dar v podobe materiálnej pomoci vo forme výrobov papierovej hygieny na účely spotreby pre ZŠ s MŠ Brusno a ZUŠ Brusno. Vďaka za sprostredkovanie daru a aj za dovoz Ing. Petrovi Marunovi.
- m) Zdravotné stredisko a miestne kultúrne stredisko: zakúpené a nainštalované senzorové dávkovače na penu, držiačky na papierové utierky a na toaletný papier v sociálnych zariadeniach zdravotného strediska a miestneho kultúrneho strediska.
- n) Odtokové žlaby na ulici Kakatka a Oremlaz: na ulici Kakatka a Oremlaz vybudované nové odtokové žlaby na stiahnutie povrchových vôd.
- o) OO CR Horehronie: z oblastnej organizácie pre cestovný ruch Horehronie získané finančné prostriedky v sume 4000,- EUR. Finančné budú použité na katastrálnu mapu obce Brusno, skladacie alebo trhacie mapy a na vyhotovenie 6 ks drevorezieb zvierat (2x vlk, medveď, orol, sova-výr a veverička), ktoré budú nainštalované na revitalizovaných chodníkoch.
- p) Z-Box: rokovanie s firmou Packeta Slovakia s.r.o. o umiestnení Z-Boxu v našej obci. Z-Box o veľkosti pôdorysnej plochy 1,36 m². Z-Box bude slúžiť na doručovanie zásielok objednaných prostredníctvom e-shopov a bude súčasťou siete samoobslužných výdajných miest k dispozícii 24 hodín denne a 7 dní v týždni.
- r) Lipy malolisté na cintorínoch: posúdenie zdravotného stavu a statickej stability vybraných 12 ks líp malolistých rastúcich na cintorínoch v Brusne. Odborná expertíza bude spracovaná firmou Platan-Plus so sídlom vo Zvolene.
- s) Recyklogroup výpoveď: dňa 28. 09. 2021 boli obcou Brusno ukončené dve Zmluvy o spolupráci so spoločnosťou Recyklogroup, a.s. so sídlom v Bratislave. Jedná sa o Zmluvu o zabezpečení a realizácii triedeného zberu v obci a Zmluvu o spolupráci pri zabezpečení systému združeného nakladania s odpadmi z obalov.
- t) Oporný múr pod domom smútku a pod Domom tradičných remesiel: žiadosti adresované na Banskobystrický samosprávny kraj ohľadom havarijného stavu zárubného múru pri ceste III/triedy č. 2431 a pracovných stretnutí s predstaviteľmi BBSK padli na úrodnú pôdu. Snáď sa to už podarí a do konca roka 2021 budú oba múry pri ceste III/triedy zrekonštruované.
6. Informácie zástupcu starostu obce:
- a) Stretnutie spoluvlastníkov parciel, ktoré chce obec odkúpiť pri základnej škole. Obsah stretnutia – rokovanie o podmienkach predaja pozemkov a oboznámenie prítomných so znaleckým posudkom na stanovenie hodnoty predmetných pozemkov.
- b) Poškodenie detského ihriska pri zdravotnom stredisku.
7. Informácie zo zasadnutia komisií.

Uznesenia z dvadsiateho piateho zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného
dňa 4. novembra 2021

A/schvaľuje

- Podľa § 9a) ods. 9 písm. c) zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov prenájom majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa, pre umiestnenie Z-BOXU na ploche o výmere 1,36 m², ulica Železničná, parcela C KN č. 1646, zastavané plochy a nádvorie vedené na LV 752 za nájom 5,- EUR/ročne na dobu trvania nájomného vzťahu pre Packeta Slovakia s.r.o., Kopčianska 3338/82A, 851 01 Bratislava.
Dôvod hodného osobitného zreteľa spočíva v tom, že ide o poskytovanie všeobecne prospešných služieb pre občanov obce. Zámer prenajať majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce od 19. 10. 2021 do 04. 11. 2021.
- Zmluvu o spolupráci pri realizácii stavby „Oporný múr – pod Domom smútku a cintorínom“ medzi zmluvnými stranami Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, Banská Bystrica a Obcou Brusno.
- Podľa § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, priamy predaj

pozemku z dôvodu hodného osobitného zreteľa, novovytvorený pozemok parcela C KN č.1636/15, druh pozemku – zastavaná plocha o výmere 10 m², katastrálne územie Brusno, ktorý vznikol Geometrickým plánom č. 43894369-29/2021, vyhotvitel' Ing. Peter Pisarovič – zo dňa 20. 07. 2021 z pôvodnej parcely E KN č. 138/2, druh pozemku – zastavaná plocha o výmere 30 m², vedený na LV 1553, vedenom pre k. ú. Brusno, pre pána Jaroslava Coka s manželkou, Ondrejská 368/3, 976 62 Brusno, za kúpnu cenu 10,-EUR/m². Dôvod hodného osobitného zreteľa spočíva v tom, že sa jedná o malú výmeru a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž by prevyšovala kúpnu cenu pozemku. Pozemok je opлотený, v užívaní žiadateľa. Kúpnu zmluvu vypracuje Obecný úrad Brusno, náklady na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností uhradí kupujúci. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce od 20. 10. 2021 do 04. 11. 2021.

- Jednorazový finančnú sociálnu výpomoc na základe žiadosti pre pána Jána Huťu s manželkou, Ondrejská 374/9, 976 62 Brusno, za účelom zlepšenia sociálnej situácie vo výške 428,70 EUR (258,70 EUR je pohľadávka voči obci daň z nehnuteľností, poplatky za komunálny odpad 170,-EUR, zabezpečenie palivového dreva) a za náklady na pripojenie elektrickej energie.

5. Zverejnenie zámeru predat' hnuťelný majetok obce nákladné vozidlo IVECO ML 75E17, rok výroby 2002, priamym predajom v zmysle § 9a ods. 1) písm. c zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v z. n. p. za cenu minimálne podľa znaleckého posudku č. 29/2021 zo dňa 23. 10. 2021. t. j. 1 155,- EUR. Termín na predloženie ponúk je stanovený 15 dní odo dňa zverejnenia v regionálnej tlači a na webovej stránke obce.

B/ukladá

1. Riaditeľovi Základnej školy s materskou školou Brusno:
 - a) predložiť aktuálne platný prevádzkový poriadok telocvične,
 - b) predložiť inventarizácie miezd pre zostavenie rozpočtu na rok 2022 podľa jednotlivých pracovných pozícií a stredísk podľa ekonomickej klasifikácie s termínom najneskôr do 12. 11. 2021.
2. Riaditeľke Základnej umeleckej školy v Brusne:
 - a) predložiť inventarizácie miezd pre zostavenie rozpočtu na rok 2022 podľa jednotlivých pracovných pozícií a stredísk podľa ekonomickej klasifikácie s termínom najneskôr do 12. 11. 2021.

C/ berie na vedomie

1. Informácie starostu obce:
 - a) Výrub stromov v lokalite Dubinka: dňa 12. 10. 2021 bola zaslaná Výzva na predkladanie ponúk na výrub stromov v lokalite Dubinka. V stanovenom termíne predložili svoje ponuky 3 firmy. Na 1. mieste sa umiestnila firma HALGAŠ FOREST, s.r.o., s cenou 3 960,- EUR s DPH, s ktorou bola následne podpísaná Zmluva o dielo. Termín realizácie je maximálne do 15. 12. 2021.
 - b) Rekonštrukcia strechy na Dome tradičných remesiel v Brusne: ukončené práce na zákazke „Rekonštrukcia strechy na Dome tradičných umení v Brusne“. V stanovenom termíne boli zrealizované práce firmou Tec-Trade, s.r.o., Zmluva o dielo + Dodatok č. 1. Cena celkom 39 964,92 EUR s DPH.

- c) Havarijná situácia na vodnom toku Sopotnica: na základe zaslanej žiadosti Obce Brusno na Generálne riaditeľstvo Lesy SR, š.p. so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica o okamžité riešenie havarijnej situácie, došlo k dočasnému riešeniu spevnenia regulácie koryta a toku v najviac inkriminovanom mieste lomovým kameňom.
- d) Revitalizácia zelene v obci – realizácia návrhu revitalizácie zelene Ing. Jakubom Akurátnym na námestí a v parku pri kaviarni (vyšadené trvalkové a kvitnúce druhy – oživenie parkov).
- e) OO CR Horehronie: vyhotovenie 6 ks drevorezieb zvierat (2 x vlk, medveď, orol, sova a veverička), ktoré sú momentálne umiestnené pri obecnom úrade. V jarých mesiacoch budú natreté a nainštalované na revitalizovaných chodníkoch. Finančné prostriedky na drevorezby boli získané z Oblastnej organizácie pre cestovný ruch Horehronie.
- f) Posúdenie zdravotného stavu líp malolistých: vypracovaná Odborná expertíza (Platan-Plus) na základe objednávky č. 47/2021. Predmetom expertízy bolo posúdenie zdravotného stavu a statickej stability vybraných líp malolistých (*Tilia cordata*) rastúcich na troch cintorínoch v obci Brusno. Počet hodnotených líp bol 12 ks.
2. Informácie zástupcu starostu obce:
 - a) Plánovaný výkup pozemkov pri základnej škole a informácie o ďalších plánovaných stretnutiach so spoluvlastníkmi. Zástupca vyzval poslancov, aby sa vyjadrili k limitu ceny za 1 m² pri výkupe pozemkov.
 - b) Postup prác na múroch pod domom smútku a domom tradičných remesiel, kedy došlo k dohode o spolupráci pri rekonštrukcii múrov s Banskobystrickým samosprávnym krajom.

D/vyhlasuje

1. Hnuťelný majetok obce – nákladné vozidlo IVECO ML 75E17, rok výroby 2002, objem motora 3920 cm³, počet km 184378, bez STK a EK za prebytočný pre účely predaja.

Uznesenia z dvadsiateho šiesteho zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného dňa 8. decembra 2021

A/schvaľuje

1. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 5/2021 o určení školského obvodu základnej školy a materskej školy.
2. Inventarizačné komisie pre inventarizáciu majetku obce za rok 2021.
3. Poplatky za prenájom miestneho kultúrneho strediska + servis:

Kary, jubileá, oslavy – občania Brusna:	
do 50 osôb	50,- EUR/deň
do 120 osôb	75,- EUR/deň
Kary, jubileá, oslavy – nie občania Brusna:	
do 50 osôb	100,- EUR/deň
do 120 osôb	150,- EUR/deň
Prenájom MKS – predajné akcie:	
1 hod.	10,- EUR
prenájom MKS v lete/deň	50,- EUR
prenájom MKS v zime/deň	60,- EUR
4. Predĺženie nájomnej zmluvy nebytových priestorov k miestnosti č. 7 v suterénnych priestoroch Miestneho kultúrneho strediska Brusno za účelom skúšobnej miestnosti pre voľnočasové múzické aktivity do 31. 12. 2022 pre Ing. Dávida Maljara, Zámlynie 784/17, 976 62 Brusno a Patrícii Pavelkovú, Tulsá 68, 974 04 Banská Bystrica.
5. Zmenu rozpočtu Základnej školy s materskou školou, Školská 622/24, 976 62 Brusno, formou navýšenia originálnych kompetencií na vyplatenie odmien v zmysle Vyššej kolektívnej zmluvy na rok 2021, 100,- EUR na 1 plný úväzok plus povinné odvody (MŠ, ŠKD, CVČ, ŠJ) v sume 2 444,74 EUR.
6. Zmenu rozpočtu Základnej školy s materskou školou, Školská 622/24, 976 62 Brusno, na vyplatenie stabilizačných odmien pre pedagogických zamestnancov v sume 200,- EUR na 1 plný úväzok plus povinné odvody v sume 3 045,15 EUR.
7. Zmenu rozpočtu k bodom 5 a 6 č. 4/2021 vykonanú rozpočtovým opatrením podľa § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z.z. a to presun prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky nasledovne:

Na strane príjmov

FK	EK	Zdroj	Názov	Schválený	Zmena	Po úprave
Bežné príjmy						
	111003	41	Výnos dane z príjmov FO	1 171 400 €	+ 5 490 €	1 176 890 €
09.1.2		41	Originálne kompetencie – odmeny	0	+ 5 490 €	5 490 €

B/neschvaľuje

1. Žiadosť Mgr. Márie Demočovej, Záhonok 1959/33, 960 01 Zvolen, Súkromné centrum voľného času, Radvanská 1, Banská Bystrica o poskytnutie finančných prostriedkov na záujmové vzdelávanie pre deti od 5 do 15 rokov veku s trvalým pobytom na území obce na rok 2021/2022.
2. Žiadosť MUDr. Evy Pavúkovej, Pod Dubinkou 259, 976 62 Brusno o odkúpenie pozemku E KN č. 346/3.

C/ukladá

1. Obecnému úradu informovať žiadateľku MUDr. Evu Pavúkovú o neschválení jej žiadosti na odkúpenie pozemku E KN č. 346/3.

D/odkladá

1. Schválenie Zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy – „Brusno, časť Dubinka – IBV – vodovod a splašková kanalizácia“ na najbližšie zasadnutie obecného zastupiteľstva.

E/ berie na vedomie

1. Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti Základná škola s materskou školou Brusno, Centrum voľného času ako súčasť Základnej školy s materskou školou Brusno za školský rok 2020/2021.
2. Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach Základnej umeleckej školy Brusno za školský rok 2020/2021.

3. Informácie starostu obce:

- a) Oprava výtlkov a vybudovanie stojiska na kontajnery, oprava cestného a kanalizačného rigolu: v zmysle Zmluvy o dielo a Dodatku č. 1 k tejto zmluve s firmou CAVATOR, s.r.o. bola zrealizovaná oprava výtlkov a vybudovanie stojiska na kontajnery. V prvej etape boli opravené najhoršie výtlky v intraviláne obce. V budúcom roku by sme chceli v oprave výtlkov pokračovať. Ďalej bola zrealizovaná oprava poškodeného a nebezpečného cestného a kanalizačného rigolu na križovatke ulíc Záhumnie – Lúka, následne bola zrealizovaná aj oprava cestného rigolu v havarijnom stave pod Miestnym kultúrnym strediskom. Celkovo bola uhradená suma 27 123,73 EUR.
- b) Výrub stromov v lokalite Dubinka: v zmysle Zmluvy o dielo s firmou HALGAŠ FOREST, s.r.o. bol zrealizovaný výrub stromov v lokalite Dubinka, fakturácia v sume 3 608,35 EUR. Následne po výrube bol zrealizovaný prieskum trhu na predaj vyrúbaného dreva, najvýhodnejšiu ponuku predložila firma NARIM, s.r.o. v celkovej sume 1 890,- EUR.
- c) Z-Box: v zmysle Zmluvy pre umiestnenie Z-boxu s firmou PAC-KETA SLOVAKIA, s.r.o. bol na priestranstve pred železničnou stanicou umiestnený Z-box, ktorý slúži na doručovanie zásielok objednaných prostredníctvom e-shopov.
- d) Kontajner HUMANA: v zmysle „Zmluvy o zbere použitých textílií a šatstva na vykonávanie prípravy na opätovné použitie“ s občianskym združením HUMANA Slovakia bol na tržnici nad Obecným úradom umiestnený kontajner na použité šatstvo a textílie, topánky, tašky, kožušinové a kožené doplnky. V blízkej budúcnosti by mal byť umiestnený ďalší kontajner na zber textílií a šatstva pri železničnej stanici.
- e) Obchodná verejná súťaž na nákladný automobil IVECO: v zmysle uznesenia obecného zastupiteľstva bola zrealizovaná obchodná verejná súťaž na nákladné motorové vozidlo IVECO ML 75E17. V rámci súťaže bolo predložených 5 ponúk, najvýhodnejšia bola ponuka p. Michala J. z Rabče, 2 635,- EUR. Minimálna akceptovaná cena v zmysle znaleckého posudku bola 1 275,00 EUR. Aktuálne prebieha príprava kúpno-predajnej zmluvy.
- f) Revitalizácia odborných učební na ZŠ s MŠ v Brusne: v uplynulých dňoch bola uhradená záverečná žiadosť o platbu v rámci projektu s názvom „Revitalizácia odborných učební na ZŠ s MŠ v Brusne“, všetky predložené žiadosti o platbu boli týmto uhradené.
- g) Adventná a vianočná výzdoba v obci Brusno: v priebehu dvoch predvianočných týždňov prebehla inštalácia novozakúpenej adventnej a vianočnej výzdoby od spoločnosti ORGECO spol. s r. o.:
– 3D LED sviečka 4 ks – inštalované v adventnom venci v parku pri hasičskej zbrojnici,
– LED dekor 12 ks (3 ks anjel, 3 ks zvonček, 3 ks vianočná guľa, 3 ks sviečka) – inštalované na stĺpoch verejného osvetlenia na námestí obce a v jeho blízkom okolí,
– 3D LED brána (1 ks) s nápisom „Veselé Vianoce“ inštalovaná na námestí.
- h) Vyrobený a zabetónovaný stojan na vianočný stromček: firmou ProfiTech-DK, s. r. o. V mesiaci november bola v parku na námestí

vykopaná diera a bol zabetónovaný stojan na vianočný stromček, ktorý bude po prvýkrát osadený a ozdobený na námestí obce. Do budúca bude stojan slúžiť aj na stavenie mája.

- i) Cintorín v Brusne: odstránené pozostatky oplatenia cintorína (betónové stĺpy, brána), odvezený neporiadok. V budúcom roku by sme chceli dorobiť oplatenie od márnice smerom k lávke vedúcej ponad železničnú trať.
- j) Zmluva o spolupráci: uzatvorená zmluva o spolupráci medzi Obcou Brusno a spoločnosťou Envi-CARE GR, s.r.o. Predmetom zmluvy je poskytovanie konzultačných a poradenských služieb v oblasti zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov so zameraním na životné prostredie v rozsahu špecifikovanom v Prílohe č. 1 tejto zmluvy číslo MO-0002/2021.
- k) Dar obci – osobné motorové vozidlo: darca Slovenská republika – Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb daroval obci Brusno zachovalé osobné motorové vozidlo značky Škoda Fabia Combi, rok výroby 2005, farba vozidla strieborná metalíza svetlá, výkon motora 55 kW a zdvihový objem 1 390 cm³.
- l) Výmena zvodidiel na ceste III. triedy č. 2431: Banskobystrická regionálna správa ciest (BBRSC) vymenila zvodidlá na ceste III. triedy číslo 2431 v smere od obce Medzibrod do obce Brusno (stará cesta). Prísľub zo strany Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) je, že sa postupne vymenia aj zvodidlá pri ceste III. triedy číslo 2431 v smere od obce Brusno na obec Nemecká (pred Bukovcom). Poďakovanie BBSK a BBRSC za kladné vybavenie žiadostí obce Brusno pri výmene zvodidiel.
- m) Slovenská správa ciest – oznámenie: oznámenie o začatí stavebných prác Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest Banská Bystrica (investor stavby) – názov akcie „Výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. triedy – I. etapa I/66 Brusno – most ev. č. 66 - 089“. Zhotoviteľom stavebných prác na základe uzatvorenej Zmluvy o dielo je STRABAG s. r. o.
- n) Mikuláš v ZŠ s MŠ Brusno: vzhľadom na pandemické opatrenia sa Mikuláš opäť nekonal na námestí v obci, ale po vzájomnej dohode predstaviteľov obce a školy sa konal v ZŠ s MŠ Brusno. Na darčeky prispela obec Brusno, ZŠ s MŠ v Brusne a ZRPŠ. Poďakovanie sv. Mikulášovi, anjelovi a čertovi, že ani tento rok nezabudli na naše deti.

nych odpadov pre zložku odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov v radiacej pôsobnosti obce.

B/neschvaľuje

1. Rozpočet obce Brusno na rok 2022.
2. Odpredaj časti obecného pozemku parc. č. C KN 260/66 o výmere 29 m², odčlenený od pozemku parc. č. C KN 260/10 o výmere 1468 m², na základe žiadosti o odkúpenie zo strany Ing. Jána Dugáta s manželkou, bytom Pod Dubinkou 222/13, 976 62 Brusno.
3. Odpredaj pozemku vo vlastníctve obce parc. č. C KN 172/2, alebo časť parc. č. C KN 172/2 o výmere 301 m², na základe žiadosti o odkúpenie zo strany Mgr. Miroslavy Klimentovej, bytom Železničná 119/18, 976 62 Brusno.
4. Odpredaj časti parc. č. E KN 1263/1 vo vlastníctve obce, na základe žiadosti o odkúpenie zo strany Pavla Chválíka, bytom Sopotnická 776/5, 976 62 Brusno.

C/odporúča

1. Obecnému úradu dopracovať návrh rozpočtu na rok 2022 s ohľadom na príjmy a výdavky rozpočtových organizácií a na hospodárenie obce k 31. 12. 2021.

Uznesenia z dvadsiateho siedmeho zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného
16. decembra 2021

A/schvaľuje

1. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na I. polrok 2022.
2. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 6/2021 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Brusno.
3. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 7/2021 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
4. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 8/2021 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Brusno.
5. Zmluva s ENVI - PAK, a. s., so sídlom Galvaniho 15/A, 821 04 Bratislava – predmetom zmluvy je rámcová dohoda o podmienkach prevádzkovania miestneho systému triedeného zberu komunál-

D/ berie na vedomie

1. Stanovisko hlavného kontrolóra Obce Brusno k návrhu rozpočtu obce na rok 2022.
2. Informácie starostu obce:
 - a) Oporný múr pod Domom tradičných remesiel a oporný múr pod domom smútku: Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) ukončil betonárske práce na svojom opornom múre pod Domom tradičných remesiel pri ceste III/ triedy č. 2431, ktorý sa nachádzal v havarijnom stave. Práce na opornom múre pod domom smútku sú po vzájomnej dohode so zástupcom BBSK ukončené a bude sa pokračovať v jarných mesiacoch, keď to počasie dovoľí.
 - b) Sanácia oporného múru v objektu starej školy v Brusne: ukončené práce na opornom múre v objektu starej školy v Brusne. Pri preberacom konaní boli obcou (investor stavby) vytknuté firme Bielostav, s.r.o. (zhotoviteľ) niektoré nedorobky, ktoré musí zhotoviteľ odstrániť v jarných dňoch do 30. 04. 2022.
 - c) Kontajner HUMANA: umiestnený druhý kontajner na zber použitého šatstva a textílií pri železničnej stanici v zmysle „Zmluvy o zbere použitých textílií a šatstva na vykonávanie prípravy na opätovné použitie“ s občianskym združením HUMANA Slovakia.
 - d) Rekonštrukcia mosta ev. č. 66 - 089: pracovné stretnutie so stavebným dozorom Ing. Ľ. Schwarzmom zo spoločnosti STRABAG s. r. o. Slovenská správa ciest (investor stavby) uzatvorila Zmluvu

- o dielo so spoločnosťou STRABAG s. r. o. (zhotoviteľ) názov akcie „Výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. triedy – I. etapa I/66 Brusno – most ev. č. 66 - 089“. Ide o most pri benzínovej pumpe. Rekonštrukcia je naplánovaná na 5 mesiacov (od 01. 03. 2022 do 31. 07. 2022), obojsmerná premávka bude odklonená na vedľa vybudovaný obchvat (bajpas).
- e) Program rozvoja obce Brusno pre obdobie rokov 2021–2028: firma IDIK A-gentúra, s. r. o. vypracovala pre našu obec „Program rozvoja obce Brusno pre obdobie rokov 2021–2028“. Finálna verzia programu pred tlačou bola zaslaná e-mailom všetkým poslancom OZ. Úloha: Zaslať pripomienky do Programu rozvoja obce Brusno pre obdobie rokov 2021–2028. Termín: do 12:00 hod. dňa 20. 12. 2021 na e-mail: matrika@brusno.sk.

E/ presúva

Schválenie Zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy „Brusno, časť Dubinka – IBV – vodovod a splašková kanalizácia“ na ďalšie zasadnutie obecného zastupiteľstva po doručení a akceptovaní pripomienky obce k návrhu zmluvy o budúcej kúpnej zmluve.

Lenka Longauerová

Bezplatné právne poradenstvo v našej obci

Dávame do pozornosti službu, ktorú môžete bezplatne využiť za účelom prevencie vzniku rôznych životných komplikácií, majúcich svoj pôvod v nevedomosti, či strate orientácie v množstve vydaných a aktualizovaných zákonov, vyhlášok a nariadení. Pri riešení problému je vždy dôležité zhodnotenie situácie a následne veľakrát stačí profesionálna rada, odporúčenie, ako postupovať, aby človek predišiel vážnejším problémom, udeleniu rôznych sankcií či prípadným súdnym sporom.

Konzultáciu je potrebné dohodnúť si vopred niektorým z nasledovných spôsobov:

- mailom na: konzultacie@hlacik.sk,
 - telefonicky na čísle 0910 959 424 v úradných hodinách obecného úradu u pani Zuzany Lihanovej,
 - zapísať sa do zošita na obecnom úrade u pani Zuzany Lihanovej.
- Veríme, že táto poradenská služba bude pre vás prínosom.

Informácie obecného úradu

Prehľad investičných a neinvestičných akcií realizovaných v obci Brusno v roku 2021

1. Projekt WiFi pre Teba v obci Brusno

V rámci projektu s názvom „WiFi pre Teba v obci Brusno“, implementovaného z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, boli firmou Slovak Telekom, a. s. vybudované a odovzdané do užívania prístupové body na miestach komunitného života, ktoré poskytujú bezplatné pripojenie všetkým občanom a návštevníkom obce k širokopásmovému internetu. Celková suma za projekt predstavuje **13.499,76 EUR**, spolufinancovanie obce predstavuje 5 % z predmetnej sumy.

2. Sanácia oporného múru pod Domom smútku a cintorínom

Okresný úrad Banská Bystrica vyzval obec Brusno ako vlastníka stavby – oporného múru pod Domom smútku a cintorínom, aby zabezpečil opatrenia na zabránenie degradácie oporného múru a jeho stabilizáciu tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu cesty a cestnej premávky. Podobnú výzvu obdržal aj Banskobystrický

samosprávny kraj na opravu oporného múru pod kostolom, ktorý je majetkom BBSK. Za účelom zabezpečenia maximálnej efektívnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov bola uzavretá Zmluva o spolupráci pri realizácii stavby „Oporný múr pod Domom smútku a cintorínom.“ V zmysle tejto zmluvy BBSK zrealizoval opravu oporného múru pod Domom smútku a pod cintorínom a následne predložil obci Brusno faktúru za tieto práce, zatiaľ v celkovej sume **26.873,80 EUR**.



3. Dodávka a montáž klimatizácie v priestoroch obecného úradu v Brusne

V júli 2021 bola dodávateľom Ján Vaňo zrealizovaná dodávka a montáž klimatizácie v priestoroch obecného úradu v celkovej sume **4.416,18 EUR**.

4. Kúpa jazdeného motorového vozidla IVECO DAILY

V júli 2021 bolo od firmy ImBest s. r. o. zakúpené jazdené motorové vozidlo IVECO DAILY v sume **21.948,00 EUR**, ako náhrada za nákladné motorové vozidlo IVECO DAILY ML, ktoré bolo v nevyhovujúcom technickom stave a oprava ktorého by bola nerentabilná vzhľadom na jeho vek a počet najazdených kilometrov.

5. Dodávka a montáž plynového kotla v kotolni obecného úradu

V auguste 2021 bola zrealizovaná demontáž 3 ks starých plynových zariadení v kotolni obecného úradu a montáž plynového kondenzačného kotla v týchto priestoroch. Dodávateľom bol Jozef Michalec. Celková suma predstavovala **4.972,46 EUR**.

6. Rekonštrukcia strechy na Dome umenia a tradičných remesiel v Brusne

Z dôvodu havarijného stavu strechy na Dome umenia a tradičných remesiel v Brusne bola vykonaná jej rekonštrukcia. V zmysle Zmluvy o dielo č. 47/2021, rekonštrukciu zrealizovala firma Tec-Trade, s.r.o. v celkovej sume **39.946,92 EUR**.



7. Oprava výtlkov a vybudovanie stojiska na kontajnery

V zmysle Zmluvy o dielo a Dodatku č. 1 k tejto zmluve s firmou CAVATOR, s.r.o. bola zrealizovaná oprava výtlkov a bolo vybudované stojisko na kontajnery na Športovej ulici v celkovej sume **14.873,76 EUR**.



8. Oprava cestného a kanalizačného rigolu na križovatke ulíc Záhumnie – Lúka

V zmysle Zmluvy o dielo s firmou CAVATOR, s.r.o. boli zrealizované opravy poškodeného a nebezpečného cestného a kanalizačného rigolu na križovatke ulíc Záhumnie – Lúka a oprava cestného rigolu v havarijnom stave pod Miestnym kultúrnym strediskom v celkovej sume **12.249,97 EUR**.



9. Sanácia oporného múru v objekte starej školy v Brusne

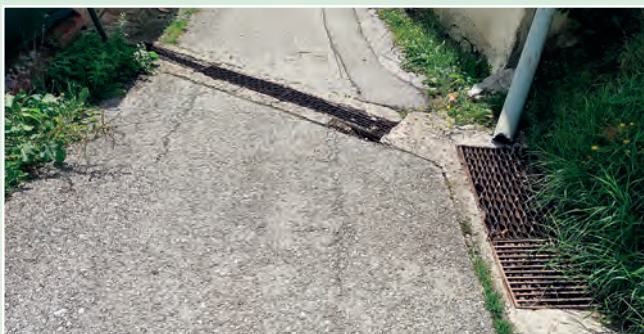
V zmysle Zmluvy o dielo s firmou Bielostav, s.r.o. bola zrealizovaná sanácia oporného múru v objekte starej školy v Brusne v celkovej hodnote **27.001,09 EUR**.





10. Odtokové žľaby na uliciach Kakatka, Oremlaz a Školská

Nové odtokové žľaby na odvod povrchových vôd boli vybudované na uliciach Kakatka, Oremlaz a Školská.



11. Výmena žľabov a zvodov na objekte obecného úradu v Brusne

Koncom mesiaca september bola zrealizovaná výmena časti žľabov a zvodov na objekte obecného úradu a zároveň boli doplnené nové žľaby a kolená pri vstupe do objektu obecného úradu. Suma zákazky predstavovala **672,54 EUR**.

12. Rekonštrukcia vojnového hrobu na cintoríne v Brusne

Z dotácie úradu vlády SR v sume **1.500,00 EUR** bola zrealizovaná rekonštrukcia vojnového hrobu maďarského vojaka menom Andras Mados na cintoríne v Brusne.



13. Adventná a vianočná výzdoba v obci Brusno

V priebehu predvianočných týždňov bola zrealizovaná inštalácia novozakúpenej adventnej a vianočnej výzdoby od firmy OREGO s.r.o. v celkovej sume **5.981,31 EUR**.

14. Výrub stromov v lokalite Dubinka

V zmysle Zmluvy o dielo s firmou HALGAŠ FOREST s.r.o. bol zrealizovaný výrub stromov v lokalite Dubinka, s fakturáciou v sume **3.608,35 EUR**. Následne po výrube bol zrealizovaný prieskum trhu na predaj vyrúbaného dreva, najvýhodnejšiu ponuku predložila firma NARIM, s.r.o. v celkovej sume **1.890,00 EUR**.

15. Obchodná verejná súťaž na nákladný automobil IVECO

V zmysle uznesenia OZ bola zrealizovaná obchodná verejná súťaž na nákladné motorové vozidlo IVECO ML 75E17. V rámci súťaže bolo predložených 5 ponúk, najvýhodnejšia bola ponuka p. Michala Jaššáka z Rabče vo výške **2.635,00 EUR**, s ktorým bola následne uzavretá kúpna zmluva.

16. Z - Box

V zmysle Zmluvy pre umiestnenie Z-boxu s firmou PACKETA SLOVAKIA s.r.o. bol na priestranstve pred železničnou stanicou umiestnený Z-box, ktorý slúži na doručovanie zásielok objednaných prostredníctvom e-shopov.

17. Kontajner HUMANA

V zmysle „Zmluvy o zbere použitých textílií a šatstva na vykonávanie prípravy na opätovné použitie“ s občianskym združením HUMANA Slovakia boli na tržnici nad Obecným úradom a na priestranstve pri železničnej stanici umiestnené kontajnery na použité šatstvo, textílie, topánky, tašky, kožušínové a kožené doplnky.

Narodili sa...

Dominika Daubnerová
Alex Kabáč
Sofia Selene Kovalčík
Tamara Nebusová
Lukáš Vernársky

Opustili nás...



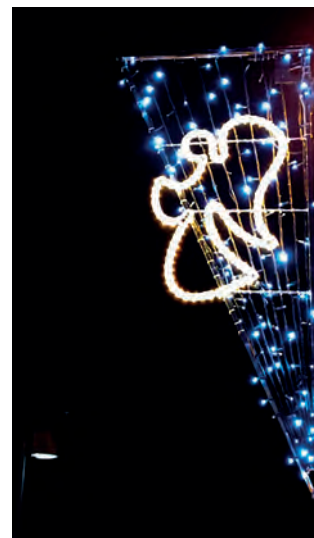
Anna Miklošová (†79)
Marián Greško (†71)
Milan Šuhajda (†70)
Jozef Drugda (†84)
Margita Sidorová (†69)

Pavol Strelec (†70)
Mária Ďuriančíková (†69)
Jolana Valachovičová (†91)
Pavol Uhrík (†81)
Jana Pavlíčková (†60)

Nová vianočná výzdoba v našej obci

Keď som v období končiacej sa jesene chodievala do práce a z práce, videla som, že niečo nezvyčajné sa deje, hlavne na námestíčku pri obecnom úrade.

Najprv sa čosi betónovalo. Neskôr som pochopila, že je to stojan na stromček. Pán starosta mi prezradil, že ten stojan sa dá sklopiť, čiže stromček sa do neho môže osadzovať pohodlne „po ležiaccky“ a zdvíhanie stromčeka je bezpečnejšie. Stojan nebude slúžiť len vo vianočnom období, ale je určený aj na osadenie mája, čo nám mnohým už dlhšie chýba. Pamätáme si ešte na skvelé



vianočné motívy na stĺpoch verejného osvetlenia a tesne pred Vianocami bola výzdoba námestia dovriešená krásnym brusnianskym dreveným betlehemom s novou svietiacou betlehenskou hviezdou.

Pri podvečerných prechádzkach dedinou sme zaregistrovali nový adventný veniec, ktorý pribudol k vysvietenému stromčeku v parku pri hlavnom železničnom priecestí a na Kúpeľnej ulici, pri ďalšom stromčeku, pristáli soby so saňami. Pri hasičskej zbrojnici mal svoje nové miesto „starý“ Santa Claus s jedným sobím záprahom.

Za vianočnú výzdobu som pochválila pána starostu a pri tej príležitosti som sa ho spýtala, prečo máme práve námestie pri obecnom úrade najviac vyzdobené. Odpovedal mi: „Mal som predstavu, že by sme mali mať v obci miesto, kde by sa ľudia mohli stretnúť, porozprávať sa, potešiť sa z peknej výzdoby. Už dlhšie sa neodporúčajú návštevy v domácnostiach, spoločné akcie (Mikuláš, rozsvietenie stromčeka, novoročný punč) sme tiež nemohli usporiadať. Konkrétnu predstavu, ako by malo námestie vyzerat', som začal riešiť v lete. Vedel som, že na ňu máme finančné prostriedky, keďže sme nemohli usporiadať Čipkárskô a ani iné aktivity z oblasti kultúry sa nedali realizovať. Poslanci obecného zastupiteľstva nákup novej výzdoby schválili a výsledok sme si mohli vychutnať všetci počas vianočného obdobia.“

My, z redakčnej rady, sme veru mali vianočné stretnutie na námestí. Dodržali sme aj to, že sme sa vošli do „povolenej šestky“. Doma sme si uvarili punč, zobrali ho do termosky, napiekli slané pečivo a pri Betleheme sme spolu tvorili obsah prvého tohtoročného čísla Zvestí. Inak by sme boli v kontakte zas len cez telefón, mail... a to veru nie je to „pravé, orechové“.



dobrovoľnícke akcie, keď sa staval máj pri betónovom moste cez Hron. Z tých chlapcov, ktorí ten veľký máj stavali, sa medzičasom stali chlapi, majú svoje rodiny a akosi ich nemá kto nahradiť, preto veľmi oceňujem nápad pevne ukotveného stojana a teším sa na prvého mája tohto roku.

Okrem stromčeka nám počas vianočného obdobia skrášľovala naše námestíčko aj vysvietená brána s nápisom Veselé Vianoce,

V mene občanov obce ďakujeme našej miestnej samospráve za tento vydarený nápad – za prežiarenie našich ulíc a vyčarenie pravej vianočnej nálady u mnohých z nás, ktorí sme sa po nich vo sviatočnom období zvykli prechádzať.

Lenka Longauerová



**ZŠ s MŠ
Brusno**

Zo života materskej školy

Keďže pandémia poznačila aj život v materskej škole, snažili sme sa spolu so škôlkarmi prežiť napriek tomu pekné spoločné chvíle. Najskôr našich škôlkarov dlhodobo trápili respiračné choroby, potom kvôli pandémie niektorí zostali doma. No tí, ktorí chodili do materskej školy, zažili niekoľko zaujímavých akcií.

Hruštičky a ich tekvičky

Nemohli sme realizovať spoločné jesenné posedenie detičiek s ich rodičmi a starými rodičmi v materskej škole, tak škôlkari z Hruštičkovej triedy vyrezávali tekvice doma spolu so svojimi rodičmi.



jeho včasnej prevencie. S násilím sa môžeme vysporiadať len tak, že ho nebudeme bagatelizovať, prehliadať a vnímať ako niečo, čo sa nás netýka. So staršími deťmi sme sa v triedach rozprávali o násilí a jeho prevencii. Všetky detičky si doniesli z domu bubny, varešky a misky a 19. novembra o 10:00 hod. sme spoločne bubnovali za dobrú vec.

Mikuláš v materskej škole

V decembrovom čase zavítal do našej materskej školy Mikuláš. V každej triede vládlo netradičné ticho. Detičky sa nevedeli dočkať,



Bubnovačka – „Aby bolo deti lepšie počuť!“

Naša MŠ sa zapojila do akcie, ktorá má symbolicky upozorniť na dôležitosť ochrany detí pred násilím a podporiť v spoločnosti tému



kedy už začínajú známy zvuk Mikulášovho zvončeka. Dočkali sa. S Mikulášom prišiel anjelič a dokonca aj čert s nachystaným veľkým vrecem, vraj na neposlušné deti. Odišiel však naprázdno, lebo my máme v materskej škole iba dobré deti, ktoré si pripravili pre Mikuláša milé prekvapenie – krásne pesničky a básničky, za ktoré boli odmenené sladkou odmenou. Ďakujeme pánovi starostovi obce Brusno za finančný príspevok na mikulášske balíčky a za zdravé pochutenie pre škôlkarov od firmy, ktorá nechce byť menovaná.

Vianočný balíček radosti

Čo je to radosť? Radosť je definovaná ako príjemný psychický stav, ale aká je skutočná radosť detí to sa dozvieme, keď darujete deťom radosť pod stromčekom. Váš Vianočný „balíček radosti“ ich prekvapí a poteší (najviac snáď tie z nich, ktoré sa nachádzajú v ťažkej životnej situácii). V mesiaci november nás oslovila pani Kapustová z neziskovej organizácie ARIEL a požiadala nás o zbierku balíčkov radosti pre detičky. Táto organizácia pomáha deťom ktoré: – budú na sviatky v centrách pre deti a rodiny už niekoľko rokov bez svojich rodičov, iba s kamarátmi, alebo súrodencami,

– sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii, bývajú s mamou a súrodencami v krízovom stredisku a potrebujú pomoc. Chceli by sme veľmi pekne poďakovať za každý jeden balíček, ktorý pripravili a doniesli rodičia spolu s deťmi a ktoré určite vyčarili obdarovaným detičkám úsmev na tvári. Darčeky dostali detičky z troch Centier pre deti a rodiny: v Gelnici, Podolínci a Banskej Bystrici. **ĎAKUJEME!** (Kolektív materskej školy Brusno a nezisková organizácia ARIEL.)



Triedim, triediš, triedime

Dlhodobo sa snažíme viesť deti k budovaniu zdravých návykov a k pozitívnemu vzťahu k prírode. Preto sme sa zapojili aj do celoslovenského projektu „Triedim, triediš, triedime“, ktorého cieľom je naučiť deti správne triediť odpad. Po oslovení základných škôl sa Slovenská agentúra životného prostredia rozhodla zapojiť do tohto projektu aj materské školy, a tak sa nám podarilo získať 10 kompletov farebných tašiek na separovaný zber odpadu. Sú umiestnené v každej triede a tiež na chodbe, pri vstupe do materskej školy. Naším cieľom je učiť budúce generácie, ako správne nakladať s odpadom a podporiť budovanie návykov smerujúcich k ochrane životného prostredia.

Vianoce v Materskej škole

V čase adventu bolo aj u nás cítiť vôňu Vianoc. Nielen preto, že krásne vyzdobený stromček na chodbe, i tie menšie v triedach, voňali Vianocami a medovníčkami. Bolo cítiť tú pravú Vianočnú atmosféru, čaro očakávania a radosti. Spolu s detičkami z Čerešničkovej a Jablčkovej triedy sme si obohatili tento čas v podobe vianočného posedenia, zdobenia medovníčkov a, samozrejme, aj malými darčekom. Celé posedenie sa nieslo vo sviatočnej atmosfére. Jablčka a Čerešničky si zaspievali koledy a porozprávali sa o zvykoch a tradíciách na Vianoce.



POĎAKOVANIE

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať rodine Talárovej – Kelemachovej a rodine Slabeciusovej za vymalovanie Jablčkovej triedy, za upratovanie po maľovaní a za koberce do triedy. Patrí Vám veľké **ĎAKUJEME!**

Základná umelecká škola v Brusne

Decembrové dištančné vyučovanie

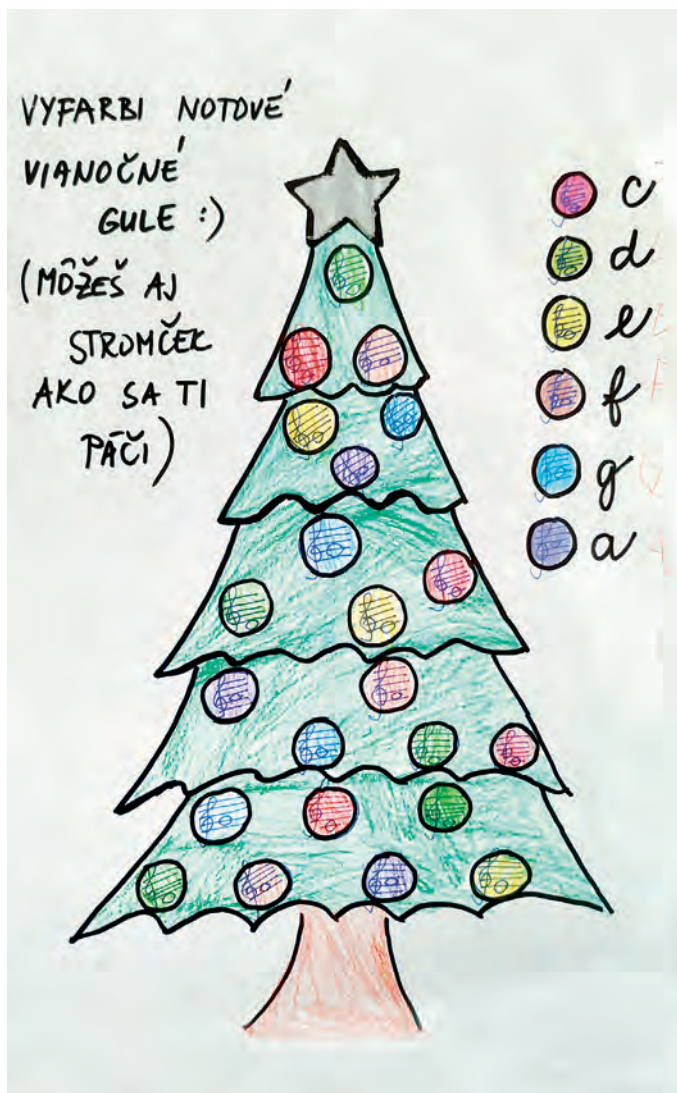
Dištančné vyučovanie je slovné spojenie, ktoré sme mnohí nepoznali, kým nám jeden vírus s jeho mutáciami nezačal robiť neplechu, kdekoľvek sme sa pohli. Vyučovania pri monitoroch notebookov, tabletov a smartfónov sme si užili až-až a všetci pevne veríme, že ho zažijeme čo najmenej, až postupne z našich životov vymizne a bude len spomienkou.

V decembri boli rozhodnutím ministra školstva zatvorené brány základných umeleckých škôl. Pre nás, pedagógov, prišiel znova ten čas – zorganizovať si online vyučovanie podľa možností žiakov a rodičov. Možnosti sa zužovali aj tým, že niektoré deti boli v škole popoludní v školskom klube, čo mi ešte viac zamotalo zostavenie rozvrhu, ktorý by platil nasledujúce tri týždne, do vianočných prázdnin.

Prenikla som do rodín žiakov a už skoro s istotou viem, ktorý rodič dokedy pracuje, ktorý je poobede doma skôr, pretože učím veľa prvostupňových žiakov a nie všetci sa sami vedia pripojiť na vyučovanie.

Pred zatvorením školy som ešte stihla vytvoriť, pripraviť a odovzdať žiakom pracovné listy, noty k novým skladbám, aby naše dištančné vyučovanie malo čo najvyššiu úroveň.

Pri online hodinách sme zažili kopu srandy, keď sme sa chceli rozhodnúť na opravách, či už zlých tónov, zlých výšok tónov, zlého spojenia rúk, a hlavne som musela zapojiť môj hudobný sluch, lebo niekedy som videla žiaka, ale nevidela som mu na ruky, čiže správnosť hry som mohla zhodnotiť len podľa sluchu. Doma máme veľmi



dlho statív, ktorý si môj otec zaobstaral ku kamere. Nikdy som si nemyslela, že ho budem raz používať pri online vyučovaní, aby som si mala kde upevniť mobil, aby som mohla deťom zahrať, zvlášť, pri tých opravách, aby mi videli na ruky, ako majú správne hrať. Veľakrát som, po skončení online spojenia, nahrávala videá, kde som

hrala a vysvetľovala žiakom učivo a následne im ho rozposielala. Žiaci si tým pádom mohli video prehrať viackrát a naučiť sa problematické miesto v skladbe.

Zažili sme situácie, kedy sa nám do izby k žiakovi dobýjala malá sestrička, lebo aj ona chcela hrať s nami, kedy druhú mladšiu sestričku ocko odnášal na rukách z izby aj s hračkami, kedy ďalšia sestra (už školáčka) chcela byť na bratovom vyučovaní a v jeho závere sme aj s ňou podebatovali. V starších žiakoch mám takého experta, ktorý sa pri prezenčnom vyučovaní riadne pripravuje na hodiny, je veľmi šikovný. Aj cez dištančné vyučovanie riadne cvičil, ale potreboval sa aj porozprávať a poukazovať mi zariadenie celej izby. Pre neho to bolo v tej chvíli podstatnejšie a hrať sme začali pred koncom spojenia :). Ja som neprotestovala. Vžila som sa do jeho kože: bol v karanténe, následne dva dni v škole, potom znova dištančné vyučovanie... chýbal mu kontakt s ľuďmi a normálna, ústna komunikácia... a nielen jemu, ale aj nám všetkým. Je najvyšší čas vrátiť sa z online sveta do toho reálneho a obohatiť ho úsmevmi, pohladením a objatím. Lebo tieto naše deti nám neustále ukazujú ich dôležitosť a nenahraditeľnosť pre náš ďalší plnohodnotný život.

Lenka Longauerová

Hry z výtvarnej dielne

Pokiaľ hrávate spoločenské hry, vyskúšajte si výtvarné hry a zahrajte sa spolu so svojimi deťmi! Na tieto aktivity nepotrebuje ani trochu umeleckého nadania či skúseností, a predsa budete výtvarne tvoriť. Pripravte si papier, ceruzky a za hrst' dobrej nálady.

Aktivita 1: „Zatvor oči a kresli“

Kresba vo dvojici, na ktorú potrebujete papier, farbičky alebo omalovánku. V našom ateliéri hrali túto hru maminky s deťmi. Ak vyfarbovala mama, musela mať zatvorené oči a navigovala ju jej šikovná dcérka. Potom si role navzájom vymenili.



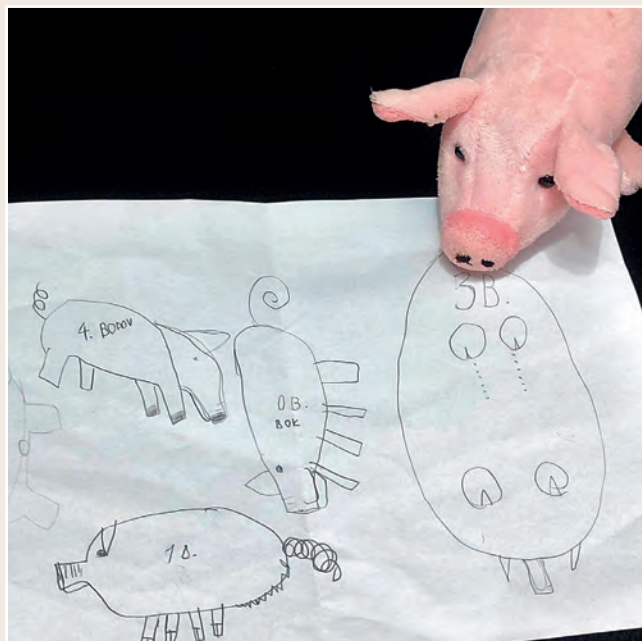
Aktivita 2: „Popletené zvieratká“

Potrebuje hraciu kocku zo spoločenskej hry, papier a farbičky. Každý hráč hodí kockou, a podľa toho, ktoré číslo padne, kreslí jednotlivé časti z rôznych zvierat. V prvom kole kreslíme telo, v druhom kole nám určí kocka, akú máme kresliť hlavu, potom chvost a nakoniec nohy. Poskladáme tak nové zvieratko z rôznych častí iných zvierat – napr. hlava ryby, telo ovce, chvost z kohúta a kopýtko. A popletené zvieratko je na svete.



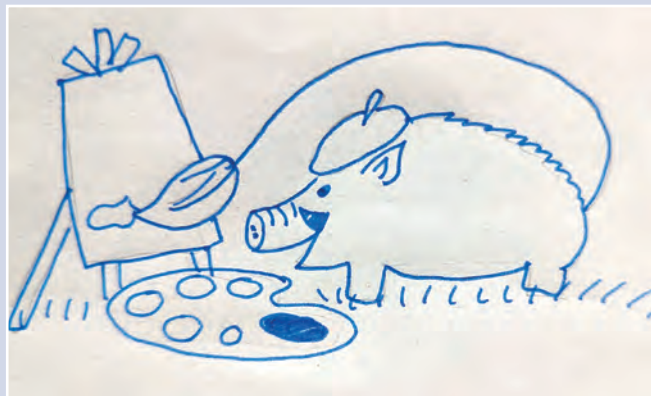
Aktivita 3: „Hod' a získaj bod“

Potrebuje papier, ceruzku a plyšové zvieratko. Najlepšie také, ktoré vie po vyhodení do vzduchu dopadnúť na rôzne časti tela. Na začiatku si hračku nakreslíme na papier v rôznych pozíciách – na boku, na chrbte, na ňufáku, atď. Každý pozícii pridáme určitý počet bodov. Ak budú deti získané body sčítavať, precvičia sa aj v matematike. A pustíme sa do hádzania zvieratka aj zapisovania bodov. Pokiaľ dopadne na bok, získava podľa našej ukážky 0 bodov, pokiaľ dopadne na 4 nôžky, hráč získava jeden bod, ak ostane ležať na chrbátiku, získava najviac bodov. (Inšpirované americkou hrou z roku 1970)



Aktivita 4 : „Kreslím to, čo povieš“

Hra je určená pre dvoch a viac hráčov. Nakreslíme si ľubovoľný jednoduchý obrázok, najlepšie bezfarebný, tak aby ho ostatní nevideli. Prvý hráč informuje ostatných hráčov čo nakreslil. Ostatní sa na čistý papier snažia čo najvernejšie nakresliť to, čo hráč opisuje zo svojho obrázka. Aktivita trénuje postreh, ale overíte si aj svoje komunikačné zručnosti. Čím viac detailov opíšeme, tým lepšie pochopí a nakreslí obrázok ten, ktorý inštrukcie počúva. Po nakreslení obrázka ho porovnáme s originálom a pozície medzi hráčmi si vymeníme. (Např.: na obrázku je nakreslené prasiatko z boku. Na hlave má čiapku, baretu, akú nosia maliari. Pred ním je postavený maliarsky stojan, pod ním je paleta s farbami. Prasiatko miesto štetca používa svoj vlastný chvostík, atď.)



Všetkým čitateľom, ktorí si vyskúšajú naše hry, želáme príjemný zážitok!

Ivica Handlovská

Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?

Mnohé drobnosti sú vzácnejšie ako veľké veci.

Môže jestvovať pohár vody bez každej jednotlivéj kvapky?

(Margaret Fishbacková-Powersová)

S týmto mottom celé Slovensko obaľovalo krabice od topánok baliacim papierom a dávalo do nich mnoho rôznych darčiekov, aby urobilo radosť seniorom v DSS.

V jedno ráno sme sa s prvákmi rozprávali o tejto aktivite a hovorili sme o tom, koľko darčiekov dostanú pod stromček oni a spomenuli sme osamelých ľudí, ktorí darček pod stromček možno nemajú od koho dostať, pretože sú sami. Malí prváci neostali ľahostajní. Spolu s rodičmi vyberali, čo by sa starým páčilo a čo by ich potešilo. Krabicu pomáhali obaľovať aj starší súrodenci, celé rodiny pridali ruku k dielu. Všetko prinášali do školy a rozhodovali, ktorý darček pôjde do ktorej krabice. Vďaka tomu sa nám podarilo naplniť päť krabíc pre päť starších.

My sme si vybrali starších, ktorí síce nie sú v DSS, ale žijú sami v Brusne. Kvôli pandémie sme im krabice nemohli odovzdať osobne. V tomto nám ochotne pomohol pán starosta. Prváci opatrne odniesli krabice na obecný úrad, kde ich milo privítal pán starosta a položili ich tam pod stromček. Pán starosta deti odfotil, aby starí videli, kto im chcel urobiť radosť a odniesol krabice starým. Potom sme dostali mail, že sa starí potešili a súhlasili, aby boli odfotografovaní, aby aj prváci videli, komu urobili radosť.

Prváci sa cez túto akciu naučili túto lekciu: urobiť radosť niekomu poteší nielen obdarovaného, ale aj darcu. Už vedia odpovedať na otázku: Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok? VEĽMI VEĽA A EŠTE VIAC.

Soňa Donovalová



(Pozn. redakcie: za obdarovanie a hlavne za veľikánske prekvapenie ďakujú naši seniori: Emília F., Rastislav P., Božena Š., Michal M. a Miroslav M.)



Tri oriešky pre...

Akéže by to boli Vianoce bez Popolušky a jej príbehu. Príbehu lásky, dobra, ale aj strádania, núdze a samoty. Asi to tak v živote musí byť, asi to tak bolo a tak i stále bude.

Ku Vianociam patrí snaha, aby tí ktorí majú viac, zmenšovali pocit strádania a núdze tým, ktorí sa ocitli, často nie svojou vinou, v ťažkej životnej situácii. Aby sme navštívili pripútaných k svojej izbe, k svojej posteli, aby sme viacej ďakovali a vedeli rozbaľiť tie oriešky, ktoré máme často v dlani... a našli v nich dary. Dary, ktoré potešia, prekvapia a prinesú šťastie, lásku a dobro.

Prvý oriešok rozbalila pani Michaela Vilhanová, ktorá prostredníctvom svojej sestry, pani Lucie Koctúrovej, priniesla do našej obce 4. ročník celoslovenskej výzvy „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?“ Krabica obsahovala niečo sladké, niečo slané, niečo teplé, mäkké, voňavé, na zábavu a zo srdca. Do balíčka sme zabalili čokoládu a tyčinky, čaj, teplé rukavice a ponožky, krížovky a osemsmetrovky a malého anjelička s vianočným pozdravom. Väčšina balíčkov išla do zariadenia Betonika Priechod, Domov Matky Terezy a niečo osamelým seniorom obcí Selce, Brusno, Hrochoť a Badín. Z Brusna a Medzibrodu sa zapojilo asi 10 ľudí. Snažili sa potešiť seniorov darčekom, ktorý zahrial pri srdci.



Druhý oriešok rozlúspla mladá Laura Lukešová, ktorej mottom je: „... v každom z nás sa ukrýva kúsok dieťaťa... nechaj ho preniesť ťa do sveta zázrakov, kde víťazí láska a strach tu nemá miesto.“

Laura zorganizovala s pomocou svojej rodiny a priateľov už druhýkrát zbierku hračiek, školských potrieb a darčiekov pre deti v detských domovoch.

Tretí oriešok patrí pani predavačkám a páňovi predavačovi v našich obchodoch Jednota, Sama, ale aj Môj obchod, v obchodíčkoch s kvetinami a darčekom, vo Večierke i u Regrútov a v Matese. Všetkým patrí veľká vďaka za všetko,

čo pre nás robíte. Aj vašou zásluhou boli naše stoly plné a naše príbytky vyzdobené.

Rozbaľujem postupne ďalší oriešok. Oriešok, v ktorom bol odkaz: Máte krásnu výzdobu... máte pekne vyzdobený dom... máte krásny stromček... Veselé Vianoce. Vďaka. Vďaka ti, oriešok, za krásne lísťčky.



Ďalší oriešok zabalili naši prváci. O ňom v tomto čísle Čipkárskych zvestí píše pani učiteľka Soňa Donovalová.

A ešte tu máme aj ďalší od siedmakov a pani učiteľky Katky Parobekovej.

Koľko orieškov sme našli v našich Vianociach?

A na budúci rok si opäť nenechám ujsť rozprávku ... oriešky pre... a nielen rozprávku.

Anna Vaníková

Štafeta dobra

Zlo je vraj veľmi nákazlivé. Ak niekomu urobíte zle, zvyčajne sa vám odmení ešte väčším zlom. Ved', kto seje vietor, zožne búrku, tak hovorí staré príslovie. Ale málokto si uvedomí, že nákazlivé je aj dobro. Verím, že ešte viac ako zlo. Občas sa stačí na niekoho usmiať a on, niežeby len opätovať úsmev, ale sa aj pozitívne naladí a usmieva sa potom, možno aj nevedomky, aj na ostatných. Ak sa aspoň malá časť z tých ostatných tiež dobre naladí a začne rozdávať úsmevy, spustí sa reťazová reakcia dobra. Prečo tu o tom píšem? Pretože niečo podobné sa udialo v Brusne pred Vianocami.

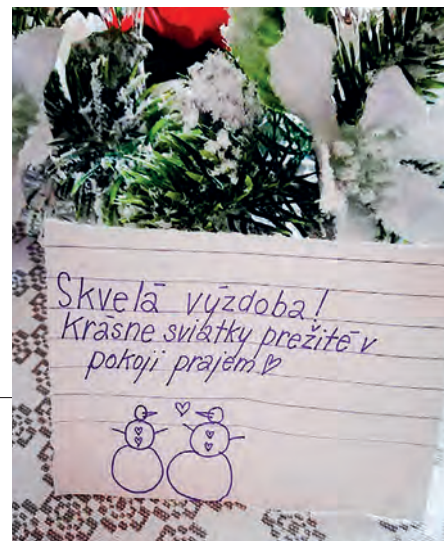
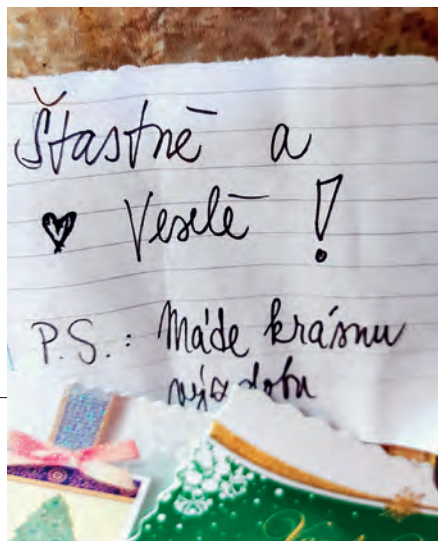
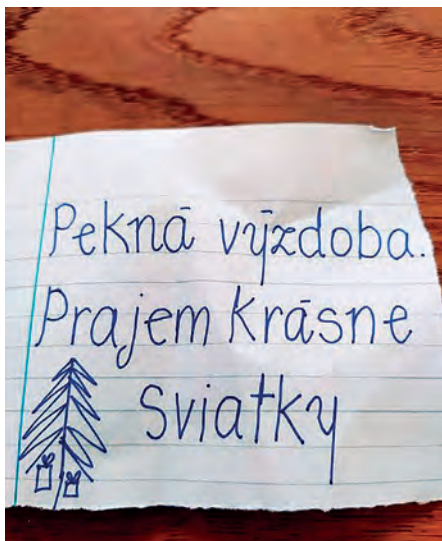
Komusi sa páčila vianočná výzdoba nejakého domu a napísal do schránky domácom: „Pekná výzdoba. Prajem krásne sviatky.“ Nevie, kto to bol, či podobný lístok vhodil do schránok viacerým,

dokonca ani to, či to bol vôbec Brusňan, ale potom, ako sa lístok objavil na facebooku, začali si niektorí nachádzať v schránkach podobné lístky, písané už iným písmom. My sme si našli v schránke lístok tiež. O výzdobe sa tam nespomínalo nič, niekto nám „len“ poprial Veselé Vianoce. A nás potešilo, že na nás niekto myslí.

Dobry príklad priťahuje a aj taká zdanlivá maličkosť, akou je pochvala vianočnej výzdoby, vie spustiť reťazenie dobra a pohody. A Vianoce sú práve o pohode, láske a vzájomnej úcte. Vianoce sú aj o štafete dobra. Od srdca k srdcu. Ďakujem tomu, kto to urobil prvý a ďakujem aj tým, ktorí ho nasledovali. Myslím si, že prispeli k vianočnej pohode nás mnohých. A mňa utvrdili v tom, že dobro je oveľa nákazlivejšie ako zlo, ba možno nákazlivejšie ako sám omikron, len to nevieme využiť. Nebojme sa nakaziť dobrom. Ved' nemusíme robiť veľké veci. Stačia aj malé, ak ich robíme s láskou.

Ďakujem.

Ján Vaník



Vianočná pošta pre seniorov

Kedy si povieť, že Vianoce sú už naozaj blízko? Odpovede väčšina z nás sú si podobné – pri zapalovaní prvej adventnej sviečky, pri zdobení vianočného stromčeka a balení darčiekov, pri vône vianočných koláčikov, pri čítaní vianočných pohľadníc. Je to práve prvá vianočná pohľadnica, ktorá signalizuje príchod Vianoc pre generáciu našich starých rodičov. Kartičky si hrdo vystavujú a spôsobujú im veľkú radosť. Nie sú len kusom tvrdého papiera, ale osobami, ktoré ich odoslali – vnúčatá žijúce v zahraničí, kamarátka z kúpeľov, sestrnica, čo sa presťahovala na opačný koniec republiky – a z toho vyplývajúce poznanie, že hoci sú ďaleko od seba, predsa si zostávajú blízki.

Doba, v ktorej práve žijeme, je ťažká pre všetkých. Ale ani si nevieme predstaviť, ako ju prežívajú seniori, ktorí sú izolovaní od svojich blízkych. Pre nich nie sú podstatné krásne zabalené darčekom pod vianočným stromčekom, ale vedomie, že na nich niekto myslí, že sa na nich nezabudlo.



Občianske združenie Pohodovo už niekoľko rokov vyhlasuje výzvu: „Spravme Vianoce neznámym starým!“ Tento rok sme sa do nej ako trieda zapojili aj my. Prostredníctvom tohto výnimočného programu sa neprepájajú len generácie. Pre deti je dôležité poznať, čo znamená niekoho potešiť len tak, bez toho, aby niečo za to očakávali. V rámci projektu „Vianočná pošta pre seniorov“ sme ručne vyrobili 23 pohľadníc s vianočným práním. Potešili sme klientov DSS Harmonia v Strážskom, ktorí nám boli pridelení. Siedmaci lepili, strihali, kreslili a to všetko s láskou a odhodlaním, aby potešili toho „svojho“ deduška alebo „svoju“ babičku. Ako účastníci vianočnej pošty sme získali certifikát odhodlaného pisateľa. O rok sa do tohto krásneho projektu určite zapojíme opäť.

Katarína Parobeková



Kedysi a dnes – Dallas

Keď povieť v Brusne „Dallas“, málokto si predstaví veľké texaské mesto s 1,3 milióna obyvateľmi, ktoré vlni oslavovalo iba 180. výročie svojho založenia. My, Brusňania, máme o Dallase iné predstavy. Väčšina žien si pri tomto pojme zrejme predstaví jednotársku samoobsluhu, zatiaľ čo väčšina mužov sa v myslí vynorí najznámejšia brusnianska krčma s dobrým pivkom. Dallas (alebo ak chcete, nákupné stredisko Polianka) je, spolu s oveľa skôr postaveným Bostonom, dominantou brusnianskej časti našej obce. Je pravda, že Dallas má už svoje roky a COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo, ktorému budova patrí, sa preto rozhodlo, že ju po päťdesiatich siedmich rokoch zrekonštruuje. A tak jedného pekného novembrového dňa zhodili plechovú strechu a začalo sa s prácami.

Dallas si pamätá stovky akcií – svadieb, karov, zábav, schôdzí, posedení a možno tisíce odohraných mariášových, žolíkových

svadby i kary, schôdze i zábavy. Na svadbách okrem iného nesmela chýbať perfektná sviečková s takými knedľami, že by sa za ne nemuseli hanbiť ani v najlepších reštauráciách. Okolo desiatej sa podávali šnicle (vyprážané bravčové rezne) so zemiakovou kašou alebo zemiakovým šalátom a po polnoci (alebo nadránom) ešte bravčové pečené s kapustou a knedľami. Zábavy bývali zväčša bez menu. Každý sa predsa najedol doma a na zábavu sa prišiel zabaviť. Do tanca hrali zvyčajne Kresťania (oficiálne Melodik), neskôr aj ER QUINTET. Hudba bývala umiestnená vpredu, napravo od lietacích vchodových dverí a tancovalo sa priamo pred hudbou. Sedelo sa od výčapu smerom dozadu. V zadnej časti vľavo bolo zopár schodov, dvere a schody doprava, ktorými sa vystupovalo na poschodie do baru. Bar bol zaujímavý a na ten čas moderne riešený. Niekoľko stolov a kresiel, pri barovom pulte okrúhle barové stoličky obťahnuté červenou koženkou a nad schodmi biliardový stôl. Nie klasický, aký poznáme teraz, ale Neguš (gulečník s dvoma hríbikmi, ktoré sa nesmeli zvaliť). V bare bol ďaleko lepší výber nápojov ako vo výčape. Samé fajnovosti. Chodili tam väčšinou mladšie ročníky a dokonca aj ženy (ktoré v tom čase do krčiem veľmi nechodili). A nefajčilo sa tam. Darmo, už to nebolo krčmové prostredie, ale čosi noblesnejšie. Prevádzka baru skončila asi niekedy okolo roku 1975 a tieto priestory sa pričlenili k predajni textilu. Neskôr sa odstránila zástena medzi výčapom a jedálňou a celé prízemie zabrala krčma. To už zlaté časy Dallasu patrili histórii. V tom čase sa už nevarilo. V roku

1980 bol otvorený hotel Brusno (Penzión) a svadby a zábavy sa presunuli tam.

Dnes je časť, kde sa kedysi predával textil a obuv, zbúraná. Zostala len podlaha z krčmy a zadná stena, no predajňa potravín funguje ďalej. S búracími prácami za začalo v novembri. Určite by vás zaujímalo, kedy bude dokončená rekonštrukcia a ako bude vyzerať Dallas po rekonštrukcii. Ba, či to bude ešte Dallas? Nechajme sa prekvapiť. V bývalých priestoroch krčmy má byť predajňa potravín a z dnešnej predajne potravín bude vraj pekná kaviareň. Darmo, doba sa mení a s ňou aj potreby ľudí. Čas je neúprosný a nehľadí na našu nostalgiu. No tí, ktorí zažili „starý Dallas“ v jeho zlatých časoch a prídu si posediť do novej kaviarne, budú určite spomínať na jeho zašlú slávu a možno budú pritom cítiť v ústach chuť tej perfektnej sviečkovej, ktorá sa tu niekedy varila alebo cítiť vôňu novej obuvi, ktorou bola prevoňaná predajňa na poschodí. Keď tam budete raz sedieť, spomeňte si aj na ľudí, ktorí tam predávali, blokovali, obsluhovali, čapovali a varili. Mnohí z nich už nie sú medzi nami...

Ján Vaník



i šachových partií. Spomínam si, ako sme neraz čakali pred potravinami na chlieb, kým ho dovezuť alebo na predvianočné nákupy darčiekov v textile deň pred Vianocami, keď stačilo povedať pre koho a predavačky už vytahovali sveter, pančuchy alebo blúzku, bez toho, aby sa spýtovali na číslo. Mali to skrátka v oku. Pripomeňme si teraz v krátkosti históriu tejto budovy.

Budova nákupného strediska Polianka bola daná do prevádzky v novembri 1964, teda na prvé výročie smrti J. F. Kennedyho, ktorý zomrel na následky atentátu v Dallase. Možno aj táto tragická udalosť prispela k tomu, že z Polianky sa stal medzi ľuďmi Dallas. Prvá bola otvorená jedáleň s výčapom a kuchyňou (na prízemí vľavo) a krátko nato bola na poschodí sprevádzkovaná predajňa odevov, textilu a obuvi. V marci 1965 bola daná do prevádzky aj predajňa potravín a priemyselného tovaru vpravo na prízemí. Jedáleň bola od krčmy oddelená zástenou. V jedálni sa varili obedy pre verejnosť a osamelí dôchodcovia si ich mohli vziať aj do obedárov. Priestory boli ako stvorené na



Barborskou cestou II.

Barborská cesta je okružná, turisticko-poznávacia trasa, spájajúca významné banské lokality na strednom Slovensku. Meria 186 km, pričom začína aj končí v Banskej Bystrici. Naši turisti absolvovali túto pútnickú cestu. O ich putovaní porozprávala Danko Petrušková a Ľubica Ľuptáková. V predchádzajúcom čísle Čipkárskych zvestí sme uverejnili prvú časť rozprávania, v aktuálnom čísle pokračujeme.

5. etapa: Banská Štiavnica – Banský Studenec – Dubové (07. 08. 2020)

D.: „Informačné centrum v Banskej Štiavnici bolo o 7:30 hod. ešte zatvorené, a tak naša etapa začala bez pečiatky. Pri zostupe z Kalvárie nás mali viesť značky okrajovými časťami Banskej



Štiavnice, no trochu sme blúdili. Cez lúky, popri píle, sme zišli do Sv. Antona, kde nám dali pečiatku v obchode. Podľa bedekra mala byť pečiatka na obecnom úrade (OÚ), ale tak to nebolo. Od Sv. Antona naša cesta pokračovala do sedla nad Banským Studencom a odtiaľ k tajchu. Tu sme sa zdržali, turistická značka viedla okolo jazera a cesta sa predĺžila o 1,5 hod.“

Ľ.: „Pokračovali sme lesnými cestičkami smerom na Dubové. Aj tu nás „značenie“ prinútilo urobiť si asi dvojkilometrovú nechcenú prechádzku okolo skalného mora. Skončili sme v Dubovom pri pive, lebo bolo veľmi teplo. Odtiaľ autobusom do Zvolena a domov. Celá trasa bola mierne náročná.“

6. etapa: Dubové – Ostrá Lúka – Pustý hrad – Zvolen (13. 09. 2020)

Ľ.: „Do Ostrej Lúky sme sa dostali po asfaltovej ceste, ďalej smerom k Hronu a k Červenému medokýšu už viedla lesná cesta. Za dedinou sme objavili veľa černíc a zaujímavý hríb. Tvarom pripomínal hviezdu. Ešte v katastri Ostrej Lúky, cca 1,5 km pred



Červeným medokýšom, sa nachádza hrad Peťuša. Je súčasťou Pohronskej hradnej cesty. Zachovalo sa z neho málo, teraz tam prebieha archeologický výskum. O všetkom informuje informačná tabuľa. Od medokýša sme pokračovali po asfaltovej, neskôr lesnej ceste, až k zrúcanine Pustého hradu. V bufete sme dostali pečiatku. Pustý hrad netreba zvlášť predstavovať, je známy svojimi nádhernými výhľadmi – treba ho navštíviť. Etapa končila vo Zvolene.“



7. etapa: Zvolen – Sliač – Hronsek (10. 10. 2020)

L.: „Zo Zvolena viedla cesta popri Hrone až na Sliač. Prešli sme mestom do kúpeľov, kde sme dostali pečiatku. Z kúpeľov sme pokračovali poľnou cestičkou po hrebenku lúkami až do Sampora. Prechádzali sme popri benediktínskom Kláštore Premenenia Pána, kde nám dali aj pečiatku.“

D.: „Cesta pokračovala zo Sampora smerom na Veľkú Lúku. Asfaltku sme opustili a pokračovali poľnou cestou popri hore až do Hronseka. Drevený kostol bol zatvorený. Pri zisťovaní, kto nám dá pečiatku, nám jeden pán odporučil, aby sme si po ňu prišli o dva týždne.“

8. etapa: Hronsek – Banská Bystrica (17. 11. 2020)

L.: „Za Hronskom, nad hnojiskom, sme začítali medveďa. Bola taká hmla, že by som ho uvidela iba keby mi poklepal zozadu na plece. No počuli sme mrmlanie. Cesta pokračovala Mičinskými



lúkami a ďalej v stúpaní až na Vartovku. Zaujalo nás množstvo imela na stromoch. Vyčasil sa a otvorili sa pekné výhľady. Cez Kalváriu sme zišli na malú stanicu v Banskej Bystrici. Trasa bola pomerne náročná. Bol to dlhý úsek, stúpanie na Vartovku sťažoval nepríjemný chodník“.



9. etapa: Banská Štiavnica – Sklené Teplice (22. 11. 2020)

D.: „Tento úsek bol dokončením štvrtej etapy. Bola to veľmi pekná poldenná túra. Už cesta vlakom do Banskej Štiavnice bola zážitkom. Trasa spočiatku kopírovala túru, ktorú sme absolvovali pred časom s našimi turistami a viedol nás Jaro Piliar. Trasa bola bohatá na krásne výhľady. Zo Sklených Teplíc sme sa vrátili autobusom do Banskej Štiavnice, odtiaľ do Zvolena a domov“.

Naši turisti prešli celú Barborskú cestu a ich dojmy z nej sú veľmi dobré, napriek občasnému blúdeniu pre nedostatočne značené chodníky. Spoznali miesta, ktoré by inak asi nenavštívili, napr.: Medený Hámor s pamätným kameňom cisárovnej Sissi, prepadisko Šturec pri Kremnici, kalváriu v Kremnici, hrad Peťuša alebo dom Adely Ostrolúckej. A to nehovorím o množstve zážitkov zo samotného putovania! Odporúčajú nám ostatným, aby sme si vzali ľahkú polovičnú obuv, paličky, klobúk, dobré ponožky, do batohu jedlo s vodou a niečo na prezlečenie a aby sme vyrazili aj my spoznávať Slovensko. Stojí to za to!

Prajem našim „diaľkoplazom“ ešte veľa turistických kilometrov a veľa zážitkov, o ktoré sa s nami určite radi podelia. Minulú jeseň začali putovanie Svätjakubskou cestou a my sa tešíme na zaujímavé rozprávanie o putovaní z Košíc do Bratislavy.

Zuzana Lihanová



Po cestách i necestách

Počas covidu do USA

Naša cesta sa začala začiatkom novembra po tom, čo bola uverejnená informácia o uvoľnení cestovania do USA.

Letíme s manželkou cez Helsinky do New Yorku (NY) k synovi Jurkovi, kde je naša prvá spoločná zastávka v Amerike. Na druhý deň odprevádzame manželku na autobus do Filadelfie, kde na ňu čaká dcérina rodina. A ja? zostávam ešte jeden deň v NY a nad ráno začína moja vysnívaná dobrodružná cesta. Jurko mi pripravil prekvapenie. Som „účastníkom zájazdu“ do západnej časti USA. Cesta bola vopred pripravená so synovými priateľmi zo Slovenska, ktorí tiež žijú v NY.

Prvé dobrodružstvo začalo na letisku v NY. Tu už mohla moja cesta na západ skončiť skôr, ako vôbec začala. Tesne pred kontrolou dokladov som totiž zistil, že sme si s manželkou vymenili cestovné pasy. Našťastie Rastó, náš hlavný organizátor, zavelil: „len klud, sme v Amerike“. Mal pravdu. Po krátkej výmene informácií s privolaným nadriadeným policajtom, tento povedal: „OK, používaj svoj vodičský preukaz na overovanie totožnosti a môžete letieť“. Neuveriteľné! Myslím si, že v Európe by toto možné nebolo. Stretávam tu skvelých ľudí s porozumením pre možné problémy. Neplatí to samozrejme všeobecne. Pred nástupom do lietadla sa robustnej afroameričanke nepozdával môj príručný cestovný kufrík, s ktorým som bez problémov už nalietal tisíce kilometrov a vždy splňal štandard pre príručnú batožinu. Pre dotýčnú dámu v uniforme leteckej spoločnosti však nie. Oznámila mi, že buď zaplatím 60 \$ alebo neletím. No čo už, som ľahší o 60 \$.

Prvý deň na západe začína pohľadom z lietadla na rozsiahle Skalnaté vrchy (Rocky Mountains), ktoré sa tiahnu od Aljašky po Mexiko a pokračujú ako Andy až na juh Južnej Ameriky. O chvíľu sa na obzore objaví mesto – pristávame v Las Vegas (LV). Taxík nás odváža do hotela na okraji mesta zábavy, kde si preberáme prenajaté auto na celý čas pobytu. Vezieme sa do centra LV, kde máme rezervované ubytovanie v hoteli Bally's. Prvý kontakt s LV je pre mňa zážitkový – je 6. december, teplota +20°C (po 0°C v NY), ľudia v tričkách a krátkych nohaviciach.

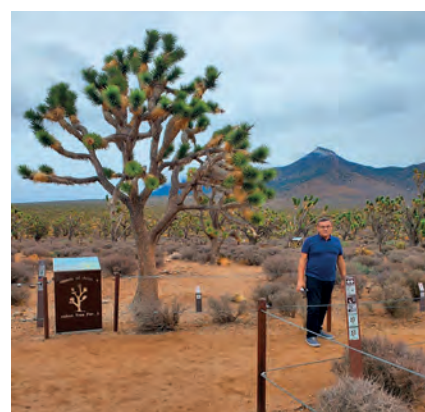
Cez hotelovú recepciu, ktorá je súčasťou kasína (neskôr zistím, že to je to tak vo všetkých tunajších hotelových komplexoch), vychádzame do centra, ktoré sme doposiaľ zrýchlene videli len z okna auta. Je tu množstvo ľudí, hlava na hlave. Predtým som toľko ľudí pokope videl len v centre NY, možno v Benátkach, alebo v Prahe, na Karlovom moste. Míňame dievčatá v úsporných ligotavých kostýmoch s veľkými pštrosími perami na hlavách, s ponukou fotenia na

ulici. Odolávam :). Prechádzame centrom, stoja tu budovy, kópie celých komplexov Paríža s Eiffelovkou, Benátok, NY... Neuveriteľné, ako sa dajú investovať peniaze, aby prilákali ďalšie.

Ráno opúšťame LV, po diaľnici cez hory prechádzame na štátnu cestu a smerujeme k Hoover Dam, donedávna najväčšej vodnej elektrárni na svete. Dnes ju už veľkosťou prekonal elektrárňu v Číne. Napriek tomu je to fantastické technické dielo na rieke Colorado, situované do púšte a nehostinných skál. Uprostred priehradnej bariéry s klenutým mostom ponad kaňon Colorada vedie hranica medzi štátmi Nevada a Arizona. Po prehliadke vodného diela sa z hrádze vyvezieme na parkovacie miesto, odkiaľ vystupujeme schodmi na už spomínaný most. Je diaľničný, s chodníkom pre chodcov, s výhľadmi na priehradu. Komu sa z výšok točí hlava, neodporúčam.



Po asi trojhodinovej zastávke pri priehrade sa po serpentínach vyšplháme z údolia rieky na diaľnicu a po moste prechádzame do Arizony. Čakajú nás stovky kilometrov cez púšť, v diaľke na obzore Skalnaté vrchy. Niekoľkokrát zastavujeme na okraji púšte, pozorujeme zblízka mohutné kaktusy, vzrastom veľké ako stromy, opatrne sa fotíme. Je to kráľovstvo divočiny. Vidím výstražnú tabuľku s označením nebezpečenstva „pozor štrkáče“. Nemal (alebo mal) som to šťastie uvidieť nijakého. Zato nám cez cestu prebehol kojoť.



Náš sprievodca Rastó nás naviguje do Grand Canyonu, na jedno z východiskových miest, odkiaľ je možný zostup len autobusom alebo vrtuľníkom. Medzitým sa citeľne ochladilo, teplomer v aute ukazuje + 5°C, je neskoré popoludnie a do kaňonu sa už v ten deň nedostaneme. Toto miesto technicky aj architektonicky pripomína skôr zabudnutý kút z polovice 20. storočia. Pokračujeme teda ďalej k hotelu, ktorý máme rezervovaný v najbližšom meste Flagstaff, čo v tomto prípade znamená viac ako 300 kilometrov. Prechádzame územím indiánskeho kmeňa Hualapai. Zvečerilo sa, ale napriek tomu som zaregistroval pri ceste (okrem značky „diaľnica“) označenie povestnej cesty Route 66. Veď to som ako doma, na ceste z Brusna do Banskej Bystrice!:-).



Večer v hoteli sa rozhodujeme pokračovať v putovaní na severovýchod. Keďže kaňon je neskutočne dlhý, na zostup si vyberieme iné miesto. Začínáme putovať cez územie kmeňa Hopi k významnému hraničnému bodu, kde sa stretávajú hranice štyroch štátov: Arizona, Utah, Colorado, Nové Mexiko. Miesto sa nazýva Four Corners Monument. Cesta nás vedie cez červenú púšť v Utahu, zastavíme sa na mieste, odkiaľ je výhľad na rieku San Juan (prítok rieky Colorado). Obdivujeme obrovskú skalnu Mexický oblúk a prechádzame aj indiánskou rezerváciou Navajo National Park s Monument Valley. Nezabudnuteľná je jazda jednou zo stolových hôr s výhľadom na nekonečné priestory púšte. Pokiaľ si pamätáte z filmu Forrest

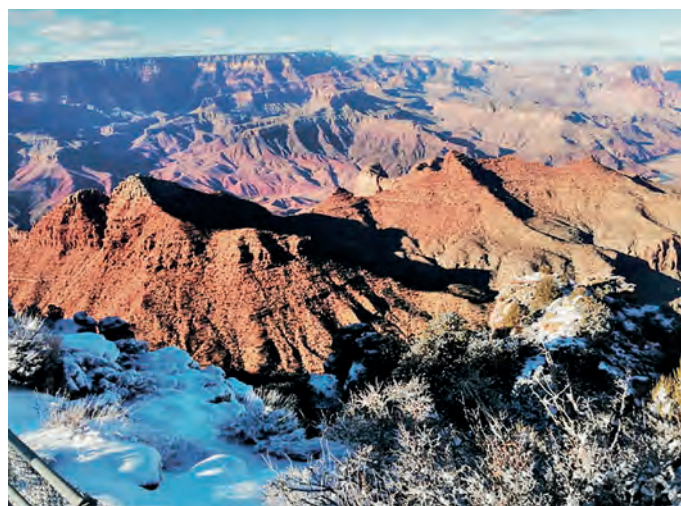
Grand Canyonu, zastavujeme sa na vyhlídkových miestach, ale nič nevidieť, je hmla. Veríme, že keď sa na druhý deň vrátíme, viditeľnosť bude lepšia. Míňame malé letisko a ubytujeme sa opäť v meste Flagstaff.



Gump miesto na ceste č. 163 (Forrest Gump Point), kde sa Forrest rozhodol ukončiť svoj beh naprieč USA, zastavujeme sa tam. V tejto nehostinnej pustatine sú pozoruhodné osamelé usadlosti Navajov. Nevieť skutočne z čoho by tí ľudia mohli žiť, keby nebolo služieb turistom.

Nakrátko opúšťame Utah a ubytujeme sa v meste Page, nad ďalšou priehradou nad riekou Colorado, tesne pod sútokom s riekou San Juan. Na druhý deň máme

plánovanú návštevu kaňonu Glen Canyon a vyhlídkového miesta Horeshoe Bend. Do rána nám napadol sneh a bolo -8°C . Mesto Page sa nachádza na úpätí hôr. Z jednej strany ho obklopuje hrebeň Skalnatých vrchov (pod ich úbočím tečie Colorado), z druhej strany sú lyžiarske svahy Navajo Mountain. To sme už opäť v Arizone a mierieme do Národného parku Grand Canyon. Z hlavnej cesty Route 66 odbočujeme pri mestečku Cameron a smerujeme do hôr. Pri ceste sa púšť mení na prériu s nízkym porastom kríkov, postupne pribúdajú osamotené stromy, farmy s koňmi a kravami, až sa dostávame do zmiešaného lesa, kde rastú duby, smrek a borovice. Začíname sa cítiť ako doma. Vonku poletuje sneh, padá hmla. Prejdeme niekoľko kilometrov po vyhlídkovej horskej ceste tesne nad svahmi



Vraciame sa pred polnocou do LV. Je víkend, čiže hľadať nocľah v centre je úplne bezpredmetné, ceny sú mimo našich najhorších predstáv, vyššie o 100 – 300% oproti nášmu prvému nocľahu. Uspokojíme sa s hotelom asi 2 km od centra, aj tak je o 100% drahší ako ten predtým v centre. Na druhej strane je známy tým, že je tesne vedľa známej TV veže, odkiaľ si môžete skočiť bungee jumping. Ja teda v živote nie!

Posledný deň pobytu trávime prechádzkami po atrakciách mesta. Upútal ma najmä komplex bludiska Caesar Palace a hrajúca fontána pred ním. Jarné počasie spred týždňa vystriedal chladný decembrový deň s večerným dažďom. Jurko s Rastom ma odprevádzajú večer na letisko. Na chrbte cítim mrazivé zimomriavky z toho, ako dopadne kontrola osobných dokladov. Rozhodli sme sa povedať, že cestovný pas som stratil. Policajt najprv reagoval, že teda nepoľtím. Keďže som však prišiel na letisko dostatočne zavčasu pred odletom a policajt mal na mňa čas, opýtal sa, či mám aj iné osobné doklady okrem vodičského a občianskeho preukazu, napr. kreditné karty. Tie našťastie mám, takže povedal: „OK, pod' so mnou“. Zakýval som

Jurkovi a Rastovi a išiel som na kontrolu batožiny. Kufor som mal, samozrejme, ten istý a teraz bol už zrazu opäť podľa noriem. Možno aj preto, že kontrolórka bola pôvodom z Čiech. Pokračujeme RTG prehliadkou môjho kufríka, ale to už ma môj odprevádzajúci policajt vedie ku kontrolnému pásu a môj kufrík kladie vedľa. Informoval kontrolórku pri páse o mojom probléme s dokladmi. Ona vzala môj kufrík s pokynom, aby som ju nasledoval. No nebolo mi všetko jedno. Za pásom, kde si už cestujúci berú veci z kontroly som dostal pokyn otvoriť kufrík. Kontrolórka sa pozrela na jeho obsah zhora, usmiala sa a pýta sa: „Kto ti tak vzorne zabalil batožinu?“ Odpovedám: „Ja sám“, čo bola aj pravda. Povedala, že je to OK a popriala mi šťastný let. Ešte sa ma opýtala, odkiaľ som. Odpovedám: „Zo Slovenska, EU“. A ona, že je z Rumunska. Opäť som mal šťastie a letím nočným letom do Filadelfie.

Za krásne zážitky ďakujem synovi Jurkovi a tiež Rastovi, výbornému sprievodcovi na cestách-necestách.

Peter Ivic

Tvoriť vlastnými rukami je veľmi dobrá vec

Rozhovor so Zuzanou Kubusovou

V našej obci je veľa mladších i starších ľudí, ktorých záľubou je vytvárať niečo pekné vlastnými rukami. Patrí k nim aj Zuzka Kubusová, s ktorou sme sa rozhodli urobiť prvý rozhovor v roku 2022.

Zuzka, mnohí ľudia z našej obce ťa poznajú ako dlhoročnú členku nášho turistického oddielu Ondrobrus a organizátorku rôznych poznávacích či kultúrnych zameraných zájazdov. Málokto však možno pozná Tvoju záľubu v tvorbe ručne vyrábaných vecí, tzv. handmade výrobkov. Kedy si sa tomu vlastne začala venovať a výrobou čoho konkrétne si začala?

Čo si pamätám, tak ja som sa ručne vyrábaným veciam vlastne venovala stále. Už za mladších čias som si kúpila šijací stroj a na ňom som si šila veci. Okrem toho som aj rada opravovala, keď sa niekomu niečo pokazilo, napríklad náušnica, náramok alebo náhrdelník. Vždy prišli za mnou, že „Zuzana, skús to opraviť“ a mňa to naozaj veľmi bavilo. Nevravím, že sa mi stále všetko podarilo poskladať do úplne pôvodnej podoby, ale vždy z toho niečo bolo. Rada som zo starých vecí robila niečo, čo by sa ešte mohlo nosiť, používať. Ako moja mama stále vyšívala a štrikovala, ja som bola na také rýchlejšie práce. Potrebovala som skôr vidieť výsledok, v ten istý deň, najneskôr na druhý deň, preto som inklinovala viac k tomu šitiu. Naplno som sa ručne vyrábaným veciam začala venovať až v neskoršom veku, keď som skúšala zdobiť sviečky. Na internete som si pozerala mnoho kreatívnych stránok a rozmyšľala som nad tým, čo by som mohla vymýšľať a vyrábať. A sviečky mi prišli ako dobrá voľba, pretože sa nimi aj sama rada obklopujem.



Chcela som tiež, aby tá mnou vyrobená sviečka niečo vypovedala, aby bola vhodná na nejakú príležitosť, napríklad sviečka vianočná, veľkonočná, k narodeninám a pod. Sviečky vyrábam klasicky – servítkovou technikou. Po prižehlení motívu zo servítky na sviečku ju ešte zvyknem dotvoriť zdobiacimi ceruzkami, aby to malo taký výraznejší efekt. Tak sa mi to viac páči.

Sviečky – to boli Tvoje začiatky. Čomu všetkému z handmade výrobkov sa ešte venuješ?

Dnes už je to naozaj celá škála výrobkov. Každému prajem mať nejakú záľubu vo vyrábaní niečoho. Napríklad u mňa nejde len o to, že to robí radosť mne a možno aj mojim priateľom a známym, ale mám z toho veľmi dobrý pocit a hlava si mi pri tom oddýchne. Je to pre mňa taký relax. A tak relaxujem pri všeličom možnom. Okrem sviečok som sa začala hrať aj s drôtením. Vždy sa mi páčili drôtené veci a tak teraz drôtky rôznym spôsobom krútim, vyklepkávam alebo na ne navliekam koráliky. Ďalej maľujem na sklo – väčšinou na poháre a na fľaše, len tak, pre radosť. Aby sme napríklad nemali sirupovú fľašu len takú obyčajnú, tak na ňu nakreslím nejaké kvietky alebo folklórne motívy.



Tiež sa snažím zo starých črepníkov vyrobiť nové. Namaľujem ich akrylovými farbami a aplikujem na ne motívy z tzv. ryžových servítok, ktoré sú hrubšie a na tom črepníku sú aj viditeľnejšie. Motív z klasickej servítky by sa na črepníku zrejme trochu stratil.



Viem o Tebe, že maľuješ aj na textil.

Maľovanie na textil (väčšinou na tričká, šaty, plátenné tašky) prišlo spolu s tým, keď som začala maľovať spomínané fľaše a hľadala som si na ne farby. Zrak mi padol aj na farby na textil. Začala som rozmyšľať aj nad tým, čo by som si na vlastné odevy namaľovala. Dnes sa už smejem, že doma snád' už ani nemám tričko, na ktoré by som si niečo nenamaľovala. Vždy niečo skúšam. Zo začiatku to tiež bol len taký pokus-omyl. Stalo sa mi napríklad, že pri prvom praní mi farby trochu pustili, ale – ako sa vraví – všetko sa dá opraviť. Dnes nie je ani problém so vzormi. Kreatívna myseľ vie vždy urobiť niečo, čím zamaskuje nejaké nedostatky a vyzerá to celkom dobre.

Ako postupuješ, keď maľuješ na odev a aké farby používaš?

Sú to farby na textil a pri nich si treba dať pozor, či chceme maľovať na tmavý alebo na svetlý textil – tie farby sú rozdielne, aby motív (napr. na tmavom podklade) bol výraznejší. Na základe vlastnej skúsenosti však už väčšinou používam len farby na tmavý textil, aj keď maľujem na svetlejší podklad. A tiež neostávam len pri farbách na textil, ale používam aj v tomto prípade (podobne ako pri sviečkach) zdobiace ceruzky, ktorými pridávam motívu akoby 3D efekt. Keď sa rozhodnete maľovať na textil, veci si treba pekne rozložiť a ich vnútro vystužiť kartónom, aby sa vám maľovaný motív nepretlačil na druhú stranu trička alebo šiat. Po namaľovaní motívu necháte farby schnúť do ďalšieho dňa a na druhý deň potom motív (z druhej strany šiat, trička alebo plátenej tašky) žehlíte asi 10 minút (pri vyššej teplote – ako na bavlnu), aby sa farba na odevu dobre zafixovala.



Takto ručne namaľované odevy treba prať len v rukách alebo ich možno prať aj v práčke?

Osobne som zatiaľ prala len v rukách, ale mám priateľky, ktorým som takéto veci podarovala, a tie ich prali už aj v práčke a nič sa im nestalo. Ja vždy tak trochu trpím, keď to počujem, či sa motív nepoškodí, či nepustí farbu, ale našťastie to zatiaľ vždy držalo. Časom sa človek naučí ako to treba prežehľovať, aby bola farba stabilná.

Vrátim sa ešte ku práci s drôtkami, pomocou ktorých vyrábaš šperky. Čo ku nej potrebuješ a kde to nakupuješ?

Tak dnes, našťastie, v tomto nevidím vôbec žiadny problém, pretože napríklad aj v Banskej Bystrici, či v Brezne máme obchodíky s kreatívnymi potrebami, kde nájdeme drôtky, koráliky, kladivká, klieštiky, ktoré potrebujeme pri vytáčaní drôtika alebo nožničky, ktoré potrebujeme na jeho odstrihnutie. Kladivko, ktoré dodnes používam na rozklepanie a sploštenie drôtika, som si kúpila na vianočných trhoch v Prahe. Je to tak, že všade, kam idem, sa pozerám, či by sa mi niečo nehodilo na výrobu tých mojich vecičiek.

Aký drôtik je podľa Teba najlepší na robenie šperkov?

Sú rôzne drôtky, rôzne hrúbky drôťov, rôzne tvrdosti. Vždy som postupovala spôsobom pokus-omyl, skúšala som, vymieňala. V podstate to u mňa vždy takto funguje, pretože ja, ako laik, netuším, aký drôťok presne kupujem a ako sa mi s ním bude robiť.

A podľa skúsenosti sa Ti ktorý najľepšie osvedčil?

Sú to skôr také hrubšie a mäkšie drôtky, ktoré sa dajú krásne vykľepkať a sploštiť. Dobré sú aj drôtky, ktoré sú síce tvrdšie, ale tenšie a na tie väčšinou navliekam koráliky. Najnovšie sa najviac venujem šperkom, ktoré sú vyrobené z korálikov. Navliekam ich na tenké drôtky, s ktorými sa dá krásne robiť, pretože cez koráliky treba ten drôťok prepletať, aby to bolo pevné a šperk sa nerozpadol.

A tie koráliky, drôtky, farby, zdobiace ceruzky, servítky, kupuješ aj cez internet alebo radšej len priamo v tých spomínaných obchodoch s kreatívnymi potrebami?

Ja radšej vidím, keď niečo kupujem, čiže radšej nakupujem priamo v obchodoch ako cez internet. Napríklad v takých obchodíčkoch zameraných na kreatívnu tvorbu sa dá kúpiť všetko, čo potrebujete na výrobu ručne robených vecí a vedľa vám tam aj dobre poradiť.

Ktorá z týchto tvojich tvorivých záľub je podľa Teba najnáročnejšia na čas? Je to tá práca s drôtkami?

Tá je pre mňa práveže najmenej náročná. Najnáročnejšie je asi to kreslenie na textil a tiež sviečky, pretože to mi väčšinou schne do druhého dňa. Ak mám jednoduchý vzor, tak je to nie až tak časovo náročné. Stáva sa, že si vymyslím aj vlastný motív, väčšinou však používam šablóny alebo si nejaký motív stiahnem z internetu. Dnes



sa dajú kúpiť papiere, ktoré sú z jednej strany lepiace – čiže keď si cez tlačiareň vytlačím nejaký vzor, tak si ho potom môžem nalepiť na odev, namalovať a dať papier preč. Vzor si potom musím ešte vždy upravovať, aby všetky čiary a všetko, čo tam nemá byť, na textile neostalo, aby to pekne vyzeralo.

Kde hľadáš inšpiráciu?

V súčasnosti čerpám nápady a učím sa hlavne pomocou internetu. Stáva sa, že niekedy k odporúzaným motívom pridám aj niečo svoje, ale veľmi veľa vzorov mi slúži ako inšpirácia, pretože ja nie som ten vyslovene maliarsky typ. Maľujem aj podľa šablóny. Keď sú však na nej napríklad kvietky, tak si viem aj z nej vybrať a dotvoriť k nim aj niečo vlastné.

A na záver – ak by sme chceli dať recept pre toho, kto s ručne vyrábanými vecami začína – čo napríklad potrebujeme na výrobu peknej sviečky, ktorou si začínala aj Ty? Ako treba postupovať?

Sviečka je jednoduchá, tú dokáže iste vyrobiť každý. Vezmeme si nejakú peknú jednofarebnú sviečku (ja mám najradšej čistú, bielu). Vyberieme si servítku s pekným motívom (podľa príležitosti, ku ktorej sviečku vyrábame). Motív si pekne obstriháme a oddelíme od seba tri servítkové vrstvy. Tú najtenšiu z nich, na ktorej je vytlačený motív, prižehlíme žehličkou na sviečku. Robíme to pri úplne

minimálnej teplote, aby sme ňou nezdeformovali vosk, ktorý sa rýchlo roztápa. (Netreba to však robiť so žehličkou, ktorú bežne používame na žehlenie, vyhradíme si na to napríklad nejakú staršiu žehličku). Jemnučko prejdeme po celom motíve zo servítky a tá tenulinká vrstva sa prilepí na jemne roztopený vosk. Keď už máme motív prižehlený, môžeme sviečku ešte dozdobiť zdobiacimi ceruzkami na sviečky (pretože aj tie sa delia na tie, ktoré sú určené na rôzne materiály – na sklo, na textil, na vosk a pod.). Všetko necháme prischnúť, aby nám to spevnelo – a sviečkočku máme na svete.

Chceš na záver ešte niečo dodať pre našich čitateľov?

Dodať môžem len toľko, že naozaj veľmi ďakujem za to, že mám takúto záľubu, pretože v minulom roku som mala zlomený členok, skoro štyri mesiace som musela zostať doma a môžem povedať, že práve tieto činnosti mi dosť pomáhali. Áno, človek môže pozerieť televíziu, môže čítať knihy, ale cez tie ručné práce si podľa mňa hlava najlepšie oddýchne a človek ešte aj niečo hmatateľné vytvorí – pre seba i pre iných – a to je veľmi dobrá vec.

Ďakujeme Zuzke veľmi pekne za rozhovor, prajeme jej do budúcnosti veľa tvorivých nápadov a vám, milí naši čitatelia, prajeme tiež, aby ste strávili v novom roku veľa príjemných chvíľ aj pri vytváraní niečoho pekného pre seba samých i pre iných.

Monika Záhrivcová



Foto Marián Ďuriančík

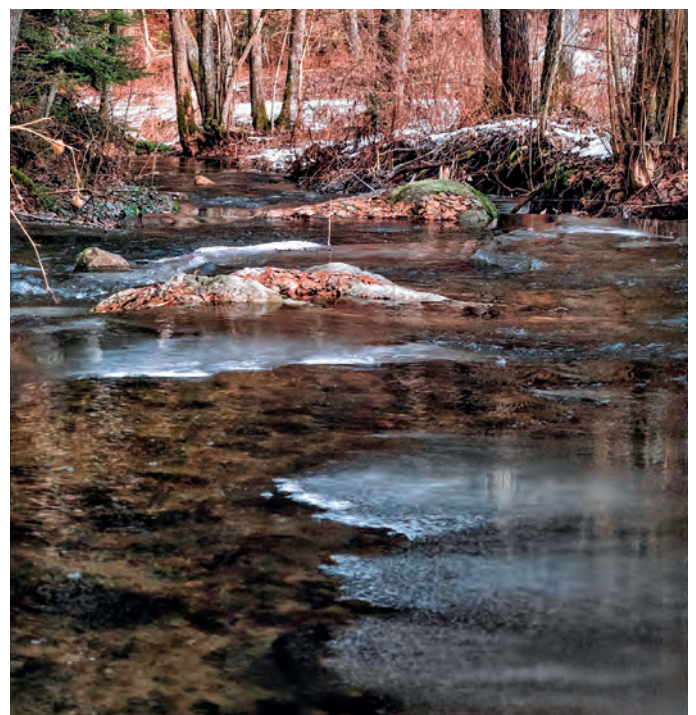


Foto Marián Ďuriančík

Vianočná výzdoba

vo Farskom kostole sv. Ondreja a v Kaplnke sv. Anny

Peknú vianočnú výzdobu sme tohto roku mali nielen v našej obci, ale aj v našom Farskom kostole sv. Ondreja a v Kaplnke sv. Anny. Keďže pandemické opatrenia nedovoľovali, aby sa na sv. omšiach vo vianočnom období zúčastnilo viac ako tridsať osôb (v režime očkovania, prekonaní), veľa z vás, našich čitateľov, možno nemalo možnosť vidieť tohtoročnú vianočnú výzdobu týchto interiérov,



Betlehem vo farskom kostole



Betlehem v Kaplnke sv. Anny

v kaplnke bola prvá sv. omša až na záver vianočného obdobia. Radi vám atmosféru týchto miest prinášame aspoň prostredníctvom fotografií.

text a foto Monika Zárvicová



Stromček nad Betlehemom vo farskom kostole - ozdobený paličkovanými ozdobami



Recepty

Každý deň budú vraj Vianoce (pre všetkých, ktorí spomínajú)

Opekance. Prstom prechádzam po papieri, očami obťahujem záhyby písmen.

**1 kg múky (tri štvrtiny polohrubá, štvrtina hladká)
2 celé vajčka
troška soli
lyžica masla
na kvások kocka droždia, pol litra mlieka, lyžička cukru**

A pod tým postup:

Je dobré, ak je cesto hustejšie. Kvások sa urobí, do neho vajčka – rozhabarkujú sa. Masť sa dá do múky a všetko sa vymiesi. Nechá sa kysnúť asi hodinu. Ušľakajú sa paličky, nakrájajú na kocky, pomúčia sa, hodia na plech, omastí sa rozpusteným palmarínom.

Cesto je vhodné aj na kysnuté koláče, len namiesto masla sa dá 2 dcl oleja a troška práškoveho cukru.

Myslím na tvoje ruky, stará mama. Prsty zhrubnuté v háňkach. Koža skoro priesvitná. Aj tak sedíš, miesiš, krájaš, chystáš. V spomienkach ťa vidím. Ako orlím zrakom strážiš všetky tie dôležité

drobnosti. Aby vlažné mlieko bolo ozaj vlažné. Aby si našla to najlepšie miesto v dome, kde sa kvások z droždia preberie k životu. Aby cesto kyslo tak akurát – ani dlho, ani krátko. Snažíme sa pomáhať. Ale ty rukou, akokoľvek slabou, sama musíš cesto aspoň dva-tri razy nadvihnúť.

Dobré je, fajnšie budú... Tak šul'káme, valčeky hrubé ako prst... skôr malíček.

„A krájajte takieto,“ odrezávaš jeden, ukážkový.

A my všetci si skúšame tento vzorový zapamätať. Pekne, úhladne naukladať na plech, ako mozaiku, jeden vedľa druhého. „Žiadne gundže,“ hovoríš. Omastiť a do rúry. Ešte horúce ich koštujeme. Chrumkajú, sú akurát. Ukladám si tento obraz, ukladám si teba, v šatovej zástere, miestami bielej od múky.

Vraciam sa k týmto momentom. Keď si nám cez varenie hovorila tak veľa. Dávala nám tak veľa. Starostlivosť, pozornosť, lásku. Viem, že to tam bolo. Cítila som to v každej polievke. V nadrobnučko nakrájanej cibulke v zápražke. V plechu harule. Vo vajlingu s trhancami. Každodenná láska. Každodenná slávnosť. Každodenné Vianoce.

Moje deti budú v škole rozprávať, že na Štedrý deň jedávame opekance so syrom. Vždy sa všetci čudujú, že nie s makom ani s bryndzou. Nová tradícia. Taký je život. Niečo sa zachová a niečo sa zmení.

Dnes už tu nie si. Miesime, krájame, pečieme po svojom. Najlepšie ako vieme.

Často myslím na opekance, aj keď nie sú Vianoce.

Na to, koľko dobra sa zmestí do všetkých nenápadných vecí a činov.

Každý deň.

Opekance. Prstom prechádzam po papieri, očami obťahujem záhyby písmen.

Dúfam, že tento recept nikdy nezabudnem.

Lucia Kubíny



VK Pirane Brusno

V súťažnom ročníku 2019/20 sa podaril VK Pirane Brusno historický úspech, a to postup do najvyššej súťaže SR vo volejbale Parfems.sk extraliga žien. Náš klub pôsobí na volejbalovej mape už 12 rokov a počas viac ako jednej dekády zaznamenal pozoruhodné úspechy v extraligovej súťaži, Slovenskom pohári, ale ja na európskej volejbalovej scéne. Medzi najvýraznejšie úspechy v krátkom pôsobení v profesionálnej volejbalovej súťaži možno zaradiť 3. miesto v Slovenskom pohári, 5. miesto v extralige a 17. miesto v Európskom pohári Challenge cup CEV. Aj v mládežníckych kategóriách sa máme čím pochváliť: niekoľkonásobné majsterky SR, medailistky Slovenského pohára, nominácia štyroch hráčok v Slovenskej reprezentácii na európskych a svetových šampionátoch.



Medzi športovo-spoločenské úspechy patrí nesporne 1. miesto v návštevnosti na domácich zápasoch. V novej, modernej športovej hale v Slovenskej Lupči, sme vypredali každé domáce stretnutie a celkový počet divákov presiahol počet 2 500 osôb.

Osvedčilo sa nám otvorenie VIP priestorov, kde naši partneri s obľubou a v komforte môžu sledovať napínavé dianie na ihrisku a popri tom si pochutnávať na regionálnych gurmánskych špecialitách. Pre našich fanúšikov sme otvorili fanshop Pirane Brusno, v ktorom je možné zakúpiť si fanúšikovské tričká od veľkosti XS až po veľkosť XXL. Na každom zápase nás burcuje maskot Piraňa a naše cheerleaderky.

V najbližšom čase predstavíme hymnu PIRANÍ, ktorú naspieval finalista SUPERSTAR a ktorá našim dievčatám bude znieť pri dôležitých víťazstvách a určite aj dotvorí elektrizujúcu atmosféru, ktorá je v našom domácom prostredí jedinečná.

Medzi zaujímavé medzníky patrí aj spolupráca medzi TV JOJ šport – SVF – a extraligovými klubmi. V sezóne 2021/22 novovzniknutá TV JOJ šport bude zabezpečovať až 70 prenosov zo slovenských volejbalových paluboviek.

V súťažnom ročníku 2021/22 Pirane reprezentujú odchovankyne klubu – Sára Dľhošová, Tamara Dľhošová, Ema Tomková, Simona Kováčová, Michaela Kánová, ale aj legionárky z Kolumbie, Srbska a Venezuely. Novým hlavným trénerom je Bulhar Kristian Michailov. Zloženie tímu nasvedčuje, že máme tie najvyššie ambície. O tieto a nastávajúce NAŠE úspechy sa chceme podeliť s našimi fanúšikmi. Už teraz sa tešíme na plnú halu fanúšikov, o ktorých priazeň budeme bojovať nielen na ihrisku, ale aj sprievodnými aktivitami a rôznymi podujatiami. Na tribúny chceme prilákať celé rodiny, pripraviť na každé stretnutie sprievodný program. Pre partnerov poskytneme VIP priestory s cateringom. Pirane na palubovke budete môcť sledovať nielen prostredníctvom TV JOJ šport alebo online tv, ale aj cez klubové sociálne siete.

Piraňam sa v aktuálnej sezóne mimoriadne darí. V extralige sa umiestnili na 3. mieste a čakajú ich boje o medailové umiestnenie. V Slovenskom pohári sú už v semifinále a v najbližšej dobe ich čaká boj o finálovú účasť. Aj individuálne úspechy hráčok sú pre náš klub dôležité. Michaela Kánová, členka slovenskej reprezentácie, bojovala na posledných majstrovstvách Európy do 16 rokov a stala sa 3. najlepšou hráčkou starého kontinentu vo svojej vekovej kategórii.





Aj v Nike extralige žien sa máme čím pochváliť. Hráčkou mesiaca december sa stala „piraňa“ – Srbka Daniela Nikič. Naše hráčky sú opakovane zaradované do zostavy kola. V dlhodobých štatistikách na prvých miestach, s najúspešnejším percentom útokov, dominuje už spomínaná Daniela Nikič, najviac úspešných servisov („esá“) má Venezuelčanka v drese Brusna Johenlis Belisario (JOJO).

Pandémia nás všetkých zasiahla a športovci na zatvorenie športovísk a súťaží, okrem profi súťaží, trpia už 3. sezónu. Tento tréningový a súťažný deficit dolahol najmä na mládež. Brusnianske Pirane,

ktoré sú zaradené do prípravy talentovanej mládeže SVF, majú však tiež vo svojich súťažných kategóriách dominantné postavenie. Žiaľ, tieto súťaže skôr ako začali, tak aj skončili. Sto dievčat, v kategóriách od tých najmenších, sa v súčasnosti pripravuje na návrat na palubovky.

VK Pirane Brusno funguje na profesionálnej úrovni, pracuje s talentovanou mládežou a úzko spolupracuje so základnou školou, v ktorej sú zriadené športové triedy. Merateľným ukazovateľom kvality tejto formy práce s dievčatami je najmä účasť hráčok v národnom tíme (Ramajová, Dlhošová, Krajčírová, Kánová), zaraďovanie odchovankýň do vrcholového volejbalu (8 hráčok), štúdium na športovom gymnáziu (18 dievčat). Táto štatistika je uvádzaná za sledované štvorročné obdobie.

Uvedomujeme si zložitú situáciu spôsobenú pandemiou, všetkých nás zasiahla nielen ekonomicky, ale najmä spoločensky. A práve z týchto dôvodov hľadáme spôsob návratu do bežného života. Pandémia preverila životaschopnosť tých, ktorí nepadli „na dno“.

Podporme sa navzájom, upevníme naše pozície a budme silnejší. Všetkým hráčkam, funkcionárom, trénerom, fanúšikom, sponzorom a brusnianskej obecnej samospráve ďakujeme za podporu a tešíme sa na stretnutia na volejbalovej palubovke.

*Alexander Šabo
prezident VK Pirane Brusno*





Foto Marián Ďuriančík



Foto Marián Ďuriančík

Kalendár separovaného zberu pre rok 2022

Mesiac	Plasty	Papier
Január	24.01.22	26.01.22
Február	21.02.22	23.02.22
Marec	28.03.22	30.03.22
Apríl	25.04.22	27.04.22
Máj	30.05.22	01.06.22
Jún	27.06.22	29.06.22
Júl	25.07.22	27.07.22
August	22.08.22	24.08.22
September	26.09.22	28.09.22
Október	24.10.22	26.10.22
November	28.11.22	30.11.22
December	19.12.22	21.12.22